

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ
ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Α. ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

1. Αντικείμενο κατάσχεσης:

- Η κατάσχεση και ο πλειστηριασμός κινήτων, ακινήτων (πλοίων και αεροσκαφών) του οφειλέτη αποτελεί μορφή έμμεσης αναγκαστικής εκτέλεσης και γίνεται μόνον όταν ο οφειλέτης είναι υποχρεωμένος, από τον εκτελεστό τίτλο, να καταβάλλει ορισμένη χρηματική απαίτηση υπέρ του δανειστή, ενώ η ικανοποίηση του τελευταίου γίνεται με την ρευστοποίηση των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, που επιτυγχάνεται με τον δημόσιο πλειστηριασμό τους (άρθρο 951 ΚΠολΔ).
- Όταν πρόκειται για ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, η ικανοποίηση της αξίωσης του δανειστή μπορεί επίσης να γίνει είτε με αναγκαστική κατάσχεση τυχόν ειδικών περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη (άρθρα 1022 επ. ΚΠολΔ), είτε με αναγκαστική διαχείριση ακινήτου ή επιχείρησης του οφειλέτη (άρθρα 1039 επ. ΚΠολΔ), είτε και με τη μέχρι ένα (1) έτος προσωπική του κράτηση (άρθρα 1047 επ. ΚΠολΔ).
- Ως κινητά πράγματα θεωρούνται τα καθοριζόμενα με την έννοια του ΑΚ πράγματα, **δηλ, τα ενσώματα (άρθρα 947 § 1 και 948 ΑΚ), όχι όμως οι φυσικές δυνάμεις ή ενέργειες (άρθρο 947 § 2 ΑΚ)**. Κατάσχονται όμως τα ηλεκτρονικά έγγραφα και προγράμματα είτε με την κατάσχεση του ηλεκτρονικού υπολογιστή στον σκληρό δίσκο του οποίου έχουν καταγραφεί, είτε με την κατάσχεση φορητού μέσου.
- Το ηλεκτρονικό πρόγραμμα, το λογισμικό (software) δεν είναι πράγμα και συνεπώς δεν κατάσχεται ως τέτοιο.
- Επίσης, τα παραρτήματα ακινήτου, μολονότι, κινητά μπορούν να κατασχεθούν και με τη διαδικασία κατασχέσεως των ακινήτων, αν περιληφθούν στη σχετική έκθεση κατασχέσεως (992 § 2). Τα κινητά κατάσχονται στο σύνολό τους, μπορούν όμως να κατασχεθούν και κατά ιδανικό τους μέρος.

- Η κατάσχεση δεν επιτρέπεται να επεκταθεί σε περισσότερα περιουσιακά στοιχεία από όσα χρειάζονται για να ικανοποιηθεί η απαίτηση και για να καλυφθούν τα έξοδα της εκτέλεσης (άρθρο 951 § 2 ΚΠολΔ).
- Δεκτικά κατασχέσεως είναι τα ενσώματα πράγματα, «που βρίσκονται στα χέρια του οφειλέτη» (953 § 1). Η διατύπωση του νόμου επιλέχθηκε επίτηδες για την διάκριση από την κατάσχεση «στα χέρια τρίτου» (982) και σημαίνει όχι ότι τα κινητά πράγματα θα πρέπει να βρίσκονται οπωσδήποτε στην κυριότητα ή στη νομή, αλλά στη σφαίρα της πραγματικής εξουσιάσεως του οφειλέτη.
- Κατά βάση, η ανωτέρω έννοια ταυτίζεται με την κατοχή του ΑΚ, η οποία αποτελεί το εξωτερικό γνώρισμα της κυριότητας (ΑΚ 1110), ακριβέστερα όμως ισοδυναμεί με την κατοχή του κυρίου (του ιδιοκτήτη). Ο νομοθέτης αποσκοπεί φυσικά να υποβάλει σε κατάσχεση την κινητή περιουσία του οφειλέτη. Δεν είναι όμως δυνατό να διακριβωθεί η κυριότητα επί των κινητών από δημόσια βιβλία, γι' αυτό και χρησιμοποιήθηκε ευρύτερη και πλαστικότερη διατύπωση. Διευκολύνεται, έτσι, και καθοδηγείται το όργανο της εκτελέσεως για την επιβολή της κατασχέσεως. Συνεπώς, αν το υπό κατάσχεση κινητό φαίνεται να ανήκει στο πεδίο φυσικής εξουσιάσεως του οφειλέτη, ο δικαστικός επιμελητής δεν μπορεί παρά να προβεί σε κατάσχεσή του.
- Ο ίδιος δεν έχει την αρμοδιότητα να κρίνει ποιος είναι κύριος του πράγματος· υποχρεούται μόνον να διαπιστώσει το εξωτερικό στοιχείο ότι το πράγμα βρίσκεται στην κατοχή του οφειλέτη. Μόνον όταν είναι πρόδηλο ότι το κατεχόμενο από τον οφειλέτη κινητό πράγμα ανήκει σε τρίτον, λ.χ. όταν αποδεικνύεται από το τιμολόγιο ότι τα εκτιθέμενα στο κατάστημα κινητά πωλήθηκαν στον κάτοχο με ρήτρα παρακρατήσεως της κυριότητας ή από το μισθωτήριο προκύπτει ότι αυτός είναι απλός μισθωτής, ο δικαστικός επιμελητής οφείλει να απόσχει της κατασχέσεως. Πάντως, η έλλειψη κυριότητας του οφειλέτη στο κατεχόμενο κινητό πράγμα δεν είναι άμοιρη συνεπειών. Ο τρίτος κύριος δικαιούται να προσβάλει την εκτέλεση με ανακοπή (936), ενώ ο πλειστηριασμός δεν μεταβιβάζει κυριότητα, εκτός αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 1036 ΑΚ.
- Προϋποτίθεται, ακόμη, ότι ο οφειλέτης έχει την εξουσία διαθέσεως του κινητού. Δεν μπορούν να κατασχεθούν τα πράγματα, των οποίων η διάθεση απαγορεύεται (ΑΚ 175).
- Κατάσχεση δε γίνεται μόνον στα κινητά πράγματα που βρίσκονται στα χέρια του οφειλέτη, αλλά και σε: **α)** Κινητά πράγματα του οφειλέτη που βρίσκονται στα χέρια τρίτου

ή δανειστή και οι οποίοι προθυμοποιούνται να τα αποδώσουν, διαφορετικά πρέπει να ακολουθήσει η διαδικασία της κατάσχεσης στα χέρια τρίτου (άρθρα 982 επ. ΚΠολΔ), β) ξένα κινητά πράγματα πάνω στα οποία ο οφειλέτης έχει εμπράγματο δικαίωμα, γ) κινητά πράγματα που είχαν μεταβιβασθεί από τον οφειλέτη σε τρίτο, εφόσον η κατάσχεση επιβάλλεται από δανειστή που πέτυχε τη διάρρηξη της μεταβίβασης ως καταδολιευτικής κατά τις διατάξεις του άρθρου 939 επ. ΑΚ.

Κινητά ευρισκόμενα στην κατοχή του δανειστή ή τρίτου, πρόθυμου να τα αποδώσει.

- Όταν το κινητό πράγμα ανήκει μεν στην κυριότητα του οφειλέτη, βρίσκεται όμως στην κατοχή τρίτου, η κατάσχεσή του θα γίνει με βάση τις διατάξεις περί κατασχέσεως κινητών στα χέρια τρίτου (982 § 1 στοιχ. β). Κατ' εξαίρεση, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί κατασχέσεως κινητών στα χέρια του οφειλέτη, όταν το κινητό βρίσκεται στα χέρια του επισπεύδοντος δανειστή ή τρίτου, που είναι όμως πρόθυμος να το αποδώσει χωρίς αντιρρήσεις, χωρίς δηλαδή να προβάλει ίδιο δικαίωμα κατοχής επ' αυτού. Διευκολύνεται έτσι η εκτέλεση, καθώς αποφεύγεται η ανάμιξη τρίτου στη σχετική διαδικασία.
- Η απόδοση του κινητού γίνεται στον δικαστικό επιμελητή, ο οποίος δεν είναι ανάγκη να συντάξει πράξη αποδόσεως· αρκεί να βεβαιώσει την απόδοση αυτή στην έκθεση κατασχέσεως.
- Ο τρίτος θα δηλώσει ότι αυτό βρίσκεται στη δική του κατοχή, αλλά ανήκει στην κυριότητα του οφειλέτη του. Η δήλωση αυτή καταχωρείται στην κατασχετήρια έκθεση. Στην πράξη, κατάσχεση κινητού στα χέρια του δανειστή συμβαίνει, όταν ο τελευταίος έχει στα χέρια του χρήματα του οφειλέτη, οπότε αυτά θα κατασχεθούν και θα αποδοθούν στον δικαστικό επιμελητή κατά τα άρθρα 953 επ.

Εμπράγματα δικαιώματα σε κινητά.

- Με βάση τις διατάξεις περί κατασχέσεως κινητών στα χέρια του οφειλέτη κατάσχονται και τα εμπράγματα δικαιώματα επί αλλοτρίου κινητού πράγματος (953 § 2 στοιχ. β), π.χ. η επικαρπία αυτοκινήτου. Ο ενεχυρούχος δανειστής έχει την εξουσία να προβεί σε κατάσχεση επί του αντικειμένου του ενεχύρου, ως έχων ειδικό προνόμιο (976 αριθ. 2), και όταν αυτός που παραχώρησε το ενέχυρο κηρύχθηκε σε κατάσχεση πτωχεύσεως.

Κινητά που απαλλοτριώθηκαν καταδολιευτικά

- Στην ίδια διαδικασία κατασχέσεως κινητών στα χέρια του οφειλέτη υποβάλλονται και τα κινητά, που είχαν μεταβιβασθεί από τον οφειλέτη σε τρίτο, εφόσον η κατάσχεση

επιβάλλεται από δανειστή, που επέτυχε τη διάρρηξη της μεταβιβάσεως ως καταδολιευτικής υπό τους όρους των άρθρων 939 επ. ΑΚ (953 § 2 στοιχ. γ). Μετά την τελεσιδικία της αποφάσεως, που απαγγέλλει τη διάρρηξη της καταδολιευτικής μεταβιβάσεως του κινητού πράγματος, το τελευταίο κατάσχεται από τον δανειστή που πέτυχε τη διάρρηξη (και μόνον από αυτόν) ως περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη.

- Με την τελεσιδική δικαστική απόφαση που απαγγέλλει τη διάρρηξη δεν επέρχεται ακύρωση της απαλλοτριώσεως ούτε δημιουργείται ενοχική υποχρέωση του τρίτου να αναμεταβιβάσει το αντικείμενό της, αλλά διαμορφώνεται η νομική κατάσταση της εκ μέρους του τρίτου μη αντιταξιμότητα (απροσβλήτου) της απαλλοτριώσεως εναντίον του ενάγοντος που πέτυχε τη διάρρηξη, του υπερθεματιστή και των διαδόχων του.
- Στις σχέσεις τρίτου και επιτυχόντος τη διάρρηξη, η απαλλοτρίωση θεωρείται ουσιαστικά ότι δεν έλαβε χώρα. Οι άλλοι εγχειρόγραφοι δανειστές του οφειλέτη δεν μπορούν όχι μόνον να προβούν στην κατάσχεση του κινητού που απαλλοτριώθηκε, αλλά ούτε καν να αναγγελθούν στον πλειστηριασμό, ο οποίος επισπεύδεται από τον δανειστή που επέτυχε τη διάρρηξη.

2. Κατάσχεση ασφαλισμένων πραγμάτων

- Για την διασφάλιση των συμφερόντων του δανειστή η κατάσχεση επί του κινητού εκτείνεται κατά νόμο (953 § 4) και στην αποζημίωση που οφείλεται από την ασφάλιση, όταν, μετά την κατάσχεση του ασφαλισμένου πράγματος, επήλθε ο ασφαλιστικός κίνδυνος.
- Προηγούμενη ειδοποίηση του ασφαλιστή δεν είναι απαραίτητη (η έλλειψή της δεν επιδρά στο κύρος της κατασχέσεως). Είναι όμως σκόπιμη η μετά την κατάσχεση έγγραφη ειδοποίηση του ασφαλιστή, αφού αν πραγματωθεί ο ασφαλιστικός κίνδυνος, ο τελευταίως εγκύρως καταβάλλει την αποζημίωση στον καθ' ου η εκτέλεση (956 § 7 εδ. β').
- Μετά τον ν. 4335/2015, που θεσμοθέτησε τη δυνατότητα κατασχέσεως ήδη κατασχεμένων κινητών (958 § 2 εδ. α'), αντικείμενο της κατασχέσεως, μπορεί να είναι όμως και κινητό, που βρίσκεται στα χέρια του μεσεγγυούχου (953 § 1). Το κατασχεθέν κινητό πράγμα παραμένει, τότε, στα χέρια του ορισθέντος με την πρώτη κατάσχεση. μεσεγγυούχου, εκτός αν αυτός αντικατασταθεί (956 § 5).
- Κατάσχεται επίσης κινητό πράγμα που βρίσκεται στα χέρια μεσεγγυούχου δυνάμει άλλης (πρώτης) κατάσχεσης (άρθρο 953 § 1 ΚΠολΔ, επιτρεπές πλέον οι πολλαπλές κατασχέσεις)

3. Ακατάσχετα

- Η αξίωση του δανειστή προς παροχή έννομης προστασίας δεν πρέπει να οδηγεί στην πλήρη οικονομική και κοινωνική εξουθένωση του οφειλέτη. Κοινωνικές προτεραιότητες, ανθρωπιστικοί λόγοι και λόγοι σεβασμού της προσωπικότητας του οφειλέτη υπαγόρευσαν το ακατάσχετο ορισμένων περιουσιακών στοιχείων του τελευταίου (953 § 3).
- Δεν επιτρέπεται να γίνει κατάσχεση, **με ποινή ακυρότητας της**, σε ορισμένες κατηγορίες κινητών πραγμάτων που ανήκουν στον οφειλέτη. Ο νόμος (άρθρο 953 § 3 ΚΠολΔ) θεωρεί αυτά ακατάσχετα, είτε για λόγους ανθρωπισμού και σεβασμού της προσωπικότητας είτε γιατί πρέπει να ενισχυθεί η εργασία.
- Επειδή ακριβώς το ακατάσχετο αυτό υπηρετεί και δημόσια συμφέροντα, θα πρέπει να θεωρηθεί άκυρη οποιασδήποτε μορφής παραίτηση ή συμφωνία περιορισμού ή εξοστρακισμού των ακατάσχετων.
- Αντίθετα, είναι επιτρεπτή η συμφωνία επεκτάσεως ή διευρύνσεώς τους. Εξάλλου, παρά τη συνεκτίμηση δημόσιων συμφερόντων, **η ακυρότητα της κατασχέσεως ακατάσχετου αντικειμένου δεν λαμβάνεται υπόψη αυτεπάγγελα από το δικαστήριο**, ενώ επέρχεται αυτή μόνον **με τη συνδρομή βλάβης**, που αποδεικνύεται βέβαια εύκολα λόγω του περιουσιακού της χαρακτήρα.
- Ο θεσμός των ακατασχέτων αποτελεί εξαιρετικό δίκαιο, αφού περιορίζει την αξίωση έννομης προστασίας. Σε κατάσχεση υπόκειται άλλωστε, κατά κανόνα, όλη η περιουσία του οφειλέτη. Οι κατηγορίες ακατασχέτων απαριθμούνται στον νόμο περιοριστικώς.
- Οι σχετικές διατάξεις θα πρέπει, επομένως, να ερμηνεύονται στενά, αναλογική τους επέκταση θα πρέπει κατ' αρχήν να αποκλεισθεί. Το εξαιρετικό της ρυθμίσεως σημαίνει και ότι το βάρος αποδείξεως της ιδιότητας του ακατασχέτου το φέρει αυτός που το επικαλείται
- Ο δικαστικός επιμελητής ελέγχει πάντως αυτεπάγγελα τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 953 § 3 και σε περίπτωση αμφιβολίας μπορεί να προβεί σε κατάσχεση, αν δεν υπάρχουν σε επάρκεια άλλα κατασχετά αντικείμενα.
- Στην έκθεση κατασχέσεως οφείλουν πάντως να περιγράφονται τα ευρεθέντα κινητά πράγματα και να εξαιρεθούν τα μη υποκείμενα σε κατάσχεση. Αν ο οφειλέτης

αμφισβητήσει την ιδιότητα των κατασχεθέντων ως υποκειμένων σε κατάσχεση, δεν του απομένει παρά η οδός της ανακοπής κατά της κατασχέσεως.

- Αν παραλειφθεί η άσκηση ανακοπής, ο πλειστηριασμός διεξάγεται κανονικά και ο υπερθεματιστής αποκτά κυριότητα, μη υποκείμενη σε διεκδίκηση. Παραμένει κατά βάση αδιάφορο σε ποιόν ανήκει το πράγμα (εξαιρέση: η ύπαρξη ρήτρας επιφυλάξεως της κυριότητας).
- Κρίσιμος χρόνος ελέγχου των προϋποθέσεων του κατασχετού είναι βασικά ο χρόνος της κατασχέσεως. Αν όμως ένα κινητό πράγμα είναι ακατάσχετο κατά τον χρόνο της κατασχέσεως και λόγω μεταβολής της πραγματικής καταστάσεως κατέστη πλέον κατασχετό, κρίσιμος θα πρέπει να θεωρηθεί ο χρόνος της αποφάσεως επί της ανακοπής κατά της εκτελέσεως.
- Αντίθετα, όταν το κινητό είναι κατασχετό κατά τον χρόνο της κατασχέσεως, η μεταγενέστερη μεταβολή των πραγματικών συνθηκών δεν το καθιστά ακατάσχετο. Διαφορετικά θα μπορούσε ο οφειλέτης να ματαιώνει την κατάσχεση κατά το δοκούν.
- **Τα κινητά που ο νόμος χαρακτηρίζει ως ακατάσχετα στο άρθρο 953 § 3 εξαιρούνται της κατασχέσεως, ακόμη και όταν πρόκειται για τα εισκομισθέντα στο μίσθιο.** Το νόμιμο ενέχυρο επί των εισκομισθέντων στο μίσθιο καταλαμβάνει, πράγματι, όλα τα κινητά, εκτός από εκείνα που χαρακτηρίζονται ακατάσχετα από το άρθρο 953 § 3. Το ίδιο ισχύει και για το νόμιμο ενέχυρο των ξενοδόχων (ΑΚ 838, 604).
- Δεν θεωρούνται κατασχετά και τα αναπαλλοτριώτα πράγματα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τα προορισμένα για την εξυπηρέτηση δημόσιων, δημοτικών και κοινοτικών σκοπών.
- Τέτοια είναι λ.χ. τα γερανοφόρα και τα απορριμματοφόρα οχήματα του Δήμου, όχι όμως και αυτά, με τα οποία ο Δήμος εκπληρώνει κοινωνικούς σκοπούς, όπως το λεωφορείο που μεταφέρει εργαζόμενους, άτομα με ειδικές ανάγκες, παιδιά σε νηπιαγωγείο ή βιβλία για τη βιβλιοθήκη, το αυτοκίνητο του Δημάρχου. Ακατάσχετες είναι και οι απαιτήσεις που ορίζονται ειδικά ως ακατάσχετες από ειδικές διατάξεις νόμων.
- Ο νομοθέτης του ν. 4335/2015 προέβη σε αναδιατύπωση του άρθρου 953. Συνέπτυξε τις § 2 και 4 σε μια ενιαία (§ 3), και επανέλαβε τις δύο κατηγορίες ακατασχέτων του προηγούμενου δικαίου, κατά τρόπο όμως γενικό και αφηρημένο, χωρίς τις περαιτέρω εξειδικεύσεις, που εκείνο περιλάμβανε.

- Καταλείπεται έτσι ευρύς χώρος διακριτικής ευχέρειας στο δικαστήριο να προβεί στην ad hoc εξειδίκευση των ακατάσχετων, χωρίς δεσμεύσεις από νομοθετικούς περιορισμούς, που περιείχε η προϊσχύσασα ρύθμιση.
- Υπό τη νέα μορφή του άρθρου 953 § 3 τα ακατάσχετα κατατάσσονται, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, σε δύο βασικές κατηγορίες: α) σ' εκείνα που είναι απολύτως απαραίτητα για τις στοιχειώδεις ανάγκες διαβίωσης του οφειλέτη και της οικογένειάς του και β) σ' εκείνα που είναι απαραίτητα για την εργασία των οφειλετών, προκειμένου να ζήσουν από την προσωπική τους εργασία.
- Στην πρώτη γραμμή των ακατάσχετων, τα οποία αφορούν στα κινητά, που καλύπτουν τις απολύτως στοιχειώδεις ανάγκες διαβίωσης, κατατάσσονται τα πράγματα της προσωπικής χρήσεως του οφειλέτη και της οικογένειάς του.
- Σ' αυτά καταλέγονται: τα ρούχα, τα κλινοστρώματα και τα έπιπλα, προφανώς λοιπόν μπορούν αν καταταχθούν στην κατηγορία αυτή και τα οικιακά σκεύη. Στην έννοια των επίπλων μπορούν να αριθμηθούν και να θεωρηθούν ακατάσχετα, σήμερα, τα πράγματα που συμβάλλουν στην ψυχαγωγία των ενοίκων (ραδιόφωνα, μαγνητόφωνα, στερεοφωνικά συγκροτήματα, δίσκοι, DVD, συσκευή τηλεόρασης, ή άλλες ηλεκτρικές συσκευές (λ.χ. ηλεκτρικό ψυγείο, ηλεκτρική κουζίνα, πλυντήριο ρούχων και πιάτων, ηλεκτρική σκούπα), τα μηχανοποίητα χαλιά, οι μοκέτες, οι πίνακες ζωγραφικής μικρής αξίας, αλλά και τα κλιματιστικά μηχανήματα ψύξεως και θερμάνσεως, όχι όμως και η δορυφορική κεραία, ο καταψύκτης, κ.λπ.
- Για να καταστούν ακατάσχετα τα ανωτέρω πράγματα θα πρέπει, περαιτέρω, να ανήκουν στον οφειλέτη και να χρησιμοποιούνται από τον ίδιο και την οικογένειά του.
- Τα πράγματα προσωπικής χρήσεως για να καταστούν ακατάσχετα θα πρέπει να καλύπτουν απολύτως στοιχειώδεις απαιτήσεις διαβίωσης του σύγχρονου ανθρώπου κατά τον χρόνο της κατασχέσεως.
- Η έννοια των «στοιχειωδών αναγκών» αποτελεί αόριστη νομική έννοια, μεταβαλλόμενη στον χρόνο και εξατομικευόμενη εκάστοτε με βάση τον συγκεκριμένο οφειλέτη (ή την οικογένειά του) και τα διδάγματα της κοινής πείρας. Νοούνται, πάντως, οι πρωταρχικές ανάγκες διαβίωσης, στις οποίες περιλαμβάνονται όχι μόνον αυτές που είναι οπωσδήποτε απαραίτητες προς διατήρηση και διασφάλιση της ζωής και της υγείας, αλλά και αυτές της μετακινήσεως, επαφής και επικοινωνίας με τον εξωτερικό κόσμο.

Αντιπαραβάλλονται οι ανωτέρω ανάγκες με τις ανάγκες καλλωπισμού, ανέσεως, αισθητικής, διασκέδασης κ.λπ. Περιλαμβάνονται επομένως στα ακατάσχετα τα βασικώς απαραίτητα και όχι τα περιττά ή υπερβολικά.

- **Κινητά διασφαλίζοντα τη συνέχιση της εργασίας του οφειλέτη.** Η δυνατότητα να χρησιμοποιεί κανείς την προσωπική του εργασία προς βιοπορισμό του ίδιου και της οικογένειάς του αποτελεί θεμελιώδες, अपαραάγραπτο δικαίωμα του πολίτη (Συντ 22, 2, 5 § 1, 25).
- Φυσιολογικά, θα πρέπει να εξαιρεθούν από την κατάσχεση πράγματα, που είναι απαραίτητα για την εξακολούθηση της βιοποριστικής δραστηριότητας του καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη.
- Στη διατήρηση ακριβώς του εργασιακού status του οφειλέτη, που κερδίζει τη ζωή του με προσωπική εργασία, αποβλέπει ο νόμος (953 § 3). Όταν πρόκειται για πρόσωπα που με την προσωπική τους εργασία αποκτούν τα προς το ζην, εξαιρούνται από την κατάσχεση τα εργαλεία, μηχανήματα, βιβλία ή άλλα αντικείμενα, απαραίτητα για την εργασία τους.
- Από την ίδια τη διατύπωση του νόμου προκύπτει ότι για την εφαρμογή του είναι **απαραίτητη η συνδρομή δύο στοιχείων:** α) να χρησιμοποιούνται τα επίμαχα κινητά προς εξυπηρέτηση και υποβοήθηση της προσωπικής εργασίας, που καταβάλλει ο οφειλέτης για να αποκομίσει τα προς το ζην αναγκαία και β) να πρόκειται περί πραγμάτων σχετικά μικρής αξίας, που δεν αντιπροσωπεύουν δηλαδή σοβαρό κεφάλαιο.
- Τα κινητά πράγματα θα πρέπει να συμβάλλουν στη θεραπεία στοιχειωδών βιοτικών αναγκών μέσω της προσωπικής εργασίας του οφειλέτη. Παραμένει αδιάφορο το είδος της εργασίας που ασκεί προσωπικά ο οφειλέτης· μπορεί να πρόκειται για εργασία επιστημονική, καλλιτεχνική, πνευματική, χειρωνακτική· αρκεί να παρέχεται αυτή για βιοπορισμό. Αδιάφορο επίσης παραμένει για το ακατάσχετο η ευπορία ή όχι του οφειλέτη και η δυνατότητα αυτού για αγορά άλλου πράγματος
- **Βασικό, sine qua non στοιχείο αποτελεί πάντοτε η προσωπική συμβολή του οφειλέτη στη δημιουργία του οικονομικού αποτελέσματος.** Το γεγονός ότι χρησιμοποιούνται και άλλα πρόσωπα (βοηθοί, προστηθέντες, μαθητευόμενοι) για την ευόδωση των σκοπών του δεν αλλάζει τα πράγματα· αρκεί η προσωπική εργασία του οφειλέτη να αποτελεί το βασικό, το πρωτεύον στοιχείο, τον μοχλό της παραγωγικής δραστηριότητας.

- Όταν όμως ο επαγγελματίας ζει όχι από την προσωπική του εργασία αλλά με μίσθωση εργασίας και άλλων ανθρώπων ή χρησιμοποιεί κεφάλαια που δεν έχουν δευτερεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με την προσωπική εργασία που παρέχει, τότε, το αποκομιζόμενο κέρδος δεν είναι αποτέλεσμα προσωπικού μόχθου αλλά επιχειρηματικό κέρδος.
- Όπως ορθά νομολογείται, στην περίπτωση αυτή τα κινητά πράγματα χρησιμεύουν για την αποδοτικότερη εκμετάλλευση και αποκόμιση κέρδους προς απόκτηση κεφαλαιουχικών αγαθών και μεγαλύτερης ευμάρειας, που δεν πρέπει να εξασφαλίζονται σε βάρος των πιστωτών του εν λόγω επαγγελματία.
- Γενικά δεν κατάσχονται τα μηχανήματα ή εργαλεία, των οποίων η αποστέρηση θα απέφερε, υπό προϋποθέσεις, την οικονομική εξόντωση του οφειλέτη· αντίθετα αυτά κατάσχονται, όταν η χρησιμοποίησή τους γίνεται για αποδοτικότερη εκμετάλλευση και κερδοσκοπία, ιδίως δε όταν κινούνται με περισσότερα χέρια, οπότε πρόκειται για εμπορική επιχείρηση.
- Τα κινητά πράγματα παραμένουν ακατάσχετα, έστω και αν έχουν μεγάλη αξία, λ.χ. το ακτινολογικό εργαστήριο του ιατρού. Αρκεί αυτά να αποτελούν το στοιχειώδη εξοπλισμό του επαγγελματία και να είναι απαραίτητα για την άσκηση του επαγγέλματός του.
- Σε κάθε πάντως περίπτωση η επένδυση κεφαλαίου σε εξοπλισμό δεν πρέπει να υπερτερεί της προσωπικής εργασίας. Υπάγεται συνεπώς στην προστασία ο επιτηδευματίας, ο τεχνίτης, ο εργάτης, αλλά και ο μικρέμπορος, το μικρό αρτοποιείο, όχι όμως και ο επιχειρηματίας λ.χ. παραγωγής και διαθέσεως άρτου, ο εργολάβος οικοδομών κ.λπ. και γενικά όσοι διατηρούν οργανωμένες επιχειρήσεις με πολυάριθμες και μεγάλης αξίας μηχανές.
- Γενικά αποκλείεται η εφαρμογή της ρυθμίσεως, όταν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο.
- Κρίθηκε ότι δεν υπόκεινται σε κατάσχεση: το ταξί του επαγγελματία οδηγού, το ΙΧ φορτηγό του πλανόδιου μικροπωλητή, οι στεγνωτήρες του κομμωτή, η βάρκα του ψαρά, ο κύλινδρος και το ζυμωτήριο του αρτοποιού, η καλτσομηχανή, η ηλεκτρική ραπτομηχανή και το ηλεκτρικό ψαλίδι του κατασκευαστή έτοιμων ενδυμάτων, ο εξοπλισμός φροντιστηρίου κ.α.
- Αντίθετα κρίθηκαν κατασχετέα: το ΙΧ αυτοκίνητο, που χρησιμοποιείται από έμπορο ή το αυτοκίνητο που χρησιμοποιείται ως βοηθητικό μέσο επιχειρήσεως, αν ο οφειλέτης δεν πορίζεται τα προς το ζην με την προσωπική του εργασία σ' αυτό, ο εξοπλισμός εταιρικού

καταστήματος που λειτουργεί με υπαλληλικό προσωπικό, τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας (ηλεκτρονικό πριόνι, ηλεκτρονική ζυγαριά), το γεωτρύπανο που χρησιμοποιείται για γεωτρήσεις, η ξυλεια που χρησιμοποιεί ο εργολάβος οικοδομών για την ανέγερση πολυκατοικίας, τα μηχανήματα ιδιωτικού ραδιοφωνικού σταθμού, αν ανήκει σε πρόσωπο που διατηρεί και άλλη επιχείρηση, τα μηχανήματα εφημερίδας που αντιπροσωπεύουν σοβαρό κεφάλαιο.

- Ακατάσχετα επίσης εννοούνται και τα αναπαλλοτριώτα πράγματα, όπως τα εκτός συναλλαγής (άρθρο 966 ΑΚ) ή τα κοινόχρηστα (άρθρο 967 ΑΚ), καθώς και όσες απαιτήσεις ορίζονται ως ακατάσχετες από ειδικές διατάξεις νόμου.
- Σε κάθε περίπτωση η κατάσχεση πράγματος που, κατά την § 3 του άρθρου 953 ΚΠολΔ είναι ακατάσχετο, είναι άκυρη με την έννοια του άρθρου 159 ΚΠολΔ και επειδή η κατά το άρθρο αυτό ακυρότητα (δικονομική) δεν επέρχεται αυτοδικαίως απαιτείται η έκδοση δικαστικής απόφασης που να την απαγγείλει.

4. Βεβαιωτικός όρκος

- Εάν δεν βρεθούν πράγματα στην κατοχή του οφειλέτη, τότε, με αίτηση του δανειστή απευθυνόμενη στο ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου κατοικεί ή διαμένει ο οφειλέτης (άρθρα 861 επ. ΚΠολΔ), μπορεί να υποχρεωθεί ο οφειλέτης, κατά την διαδικασία των άρθρων 861 επ. ΚΠολΔ, να υποβάλλει κατάλογο των περιουσιακών του στοιχείων δίδοντας και βεβαιωτικό όρκο ότι ο κατάλογος περιέχει όλα τα περιουσιακά του στοιχεία, ότι έχει αναφέρει όλες τις τυχόν απαλλοτριώσεις, ότι δεν παραλείπει κανένα στοιχείο και ότι έκανε κάθε προσπάθεια για να εξακριβώσει όλα τα περιουσιακά στοιχεία του (άρθρο 952 ΚΠολΔ).

5. Πώς γίνεται η κατάσχεση

- ο δικαστικός επιμελητής βάσει της εντολής (927) επισκέπτεται τον χώρο, στον οποίο κατά τις πληροφορίες του βρίσκονται τα κινητά του οφειλέτη και προχωρεί στην κατάσχεσή τους. Ο ίδιος έχει τη δυνατότητα να κατάσχει όλα τα ευρεθέντα κινητά, μπορεί όμως και να περιορισθεί σε τόσα, που καλύπτουν την απαίτηση του δανειστή και των άλλων (ενδεχόμενων) δανειστών.

- Με την, από τον δικαστικό επιμελητή, αφαίρεση του πράγματος από τα χέρια του οφειλέτη, την παράδοσή του σε μεσεγγυούχο (και όχι στον δανειστή) και τη σύνταξη έκθεσης κατάσχεσης μπροστά σε ενήλικο μάρτυρα (άρθρο 954 § 1 ΚΠολΔ).

6. Έκθεση κατάσχεσης

- Η έκθεση κατάσχεσης συντάσσεται από τον δικαστικό επιμελητή μετά την αφαίρεση του πράγματος του οφειλέτη, με την παρουσία ενήλικου μάρτυρα και περιέχει, εκτός τα στοιχεία που πρέπει να έχει κάθε έκθεση (άρθρο 117 ΚΠολΔ) και αυτά του άρθρου 954 ΚΠολΔ.
- Τα δυο αυτά στοιχεία (αφαίρεση και σύνταξη έκθεσης) είναι συστατικά της αναγκαστικής κατάσχεσης και η έλλειψη τους συνεπάγεται το ανυπόστατο αυτής (Γ. Νικολόπουλος, Αναγκαστική εκτέλεση, 2002, σ. 177).
- Αυτό συμβαίνει λ.χ. αν η αφαίρεση δεν έγινε από δικαστικό επιμελητή ή έγινε από δικαστικό επιμελητή που εξέπρεσε του λειτουργήματός του, αν κατά την αφαίρεση δεν παρίστατο μάρτυρας, αν η αφαίρεση έγινε χωρίς να υπάρχει προς τούτο απόγραφο εκτελεστού τίτλου κατά του καθ' ου η εκτέλεση, αν δεν συντάχθηκε η απαιτούμενη κατασχετήρια έκθεση κ.λπ.
- Αντίθετα, η παράδοση των κατασχεθέντων στον μεσεγγυούχο 199 (956 § 1) συνιστά μεταγενέστερη της κατασχέσεως πράξη, γι' αυτό και οποιοδήποτε ελάττωμά της δεν επιδρά στο κύρος της κατασχέσεως.
- Το ανυπόστατο της αναγκαστικής κατασχέσεως, όπως άλλωστε και η ακυρότητά της, δεν συμπαρασύρει σε αυτοδίκαιη ακυρότητα και τις επόμενες διαδικαστικές πράξεις της αναγκαστικής εκτέλεσεως. Οι πράξεις αυτές πάσχουν απλώς από δικονομική ακυρότητα, που πρέπει όμως να απαγγελθεί με δικαστική απόφαση, ύστερα από άσκηση ανακοπής κατά της εκτέλεσεως (933). Ενώ όμως η ακυρότητα της κατασχέσεως συνιστά αυτοτελή λόγο προσβολής του επακολουθούντος πλειστηριασμού μόνον, αν μεσολαβήσει η δικαστική της ακύρωση, δεν συμβαίνει το ίδιο και στην περίπτωση του ανυποστάτου της κατασχέσεως.
- Στην τελευταία αυτή περίπτωση (όπως συμβαίνει λ.χ. με την κατάσχεση που στρέφεται κατ' ανυπάρκτου προσώπου), απουσιάζουν βασικά και τυπικά γνωρίσματα της αναγκαστικής εκτέλεσεως από αντικειμενικής και υποκειμενικής πλευράς. Το σχετικό

ελάττωμα δεν ανάγεται στη διαδικασία ή στον τύπο της διαδικαστικής πράξεως (159 αριθ. 1), αλλά στο κατά νόμο ανεπιτρεπτό της αιτούμενης δικαστικής προστασίας. Κύρωση, συνεπώς, της ανύπαρκτης αυτής εκτελέσεως θα είναι το ανίσχυρο της εκτελέσεως ως συνόλου. Το ανυπόστατο αυτό ισχύει κατά συνέπεια αυτοδικαίως και εσαεί, χωρίς να χρειάζεται ακύρωσή του από το δικαστήριο. Αυτό σημαίνει, περαιτέρω, ότι το ανυπόστατο της κατασχέσεως μπορεί να προβληθεί άνευ ετέρου και ως λόγος ακυρότητας του επακολουθούντος πλειστηριασμού στην προθεσμία του άρθρου 934 § 1 στοιχ. β.

- Η έκθεση κατασχέσεως, που συντάσσεται παρουσία ενός ενήλικου μάρτυρος, ενδεχομένως δε και του προσληφθέντος πραγματογνώμονα, είναι δημόσιο έγγραφο και θα πρέπει να έχει, κατ' αρχήν, τα στοιχεία κάθε εκθέσεως, όπως αυτά εκτίθενται στο άρθρο 117. Θα πρέπει επομένως η έκθεση αυτή να συντάσσεται και να υπογράφεται κατά τον χρόνο της αφαιρέσεως των κατασχεμένων κινητών πραγμάτων. Θα πρέπει, ακόμη, η ίδια να αναφέρει τον τόπο (πόλη, οδό, αριθμό κ.λπ.) και τον χρόνο (ημερομηνία, ώρα) διενέργειας της κατασχέσεως, το όνομα, επώνυμο και πατρώνυμο του διενεργούντος την κατάσχεση δικαστικού επιμελητή και των παρευρισκομένων προσώπων (επισπεύδοντος, καθ' ου, μάρτυρα, πραγματογνώμονα).
- Η έκθεση υπογράφεται από τον δικαστικό επιμελητή και τον μάρτυρα που παραβρέθηκε στην κατάσχεση, αλλά και από τον δανειστή και τον οφειλέτη, εάν ήταν παρόντες και σε περίπτωση που αρνηθούν γίνεται σχετική μνεία στην έκθεση. **Σε περίπτωση που η έκθεση δεν έχει καμία υπογραφή είναι ανυπόστατη, ενώ αν δεν έχει τις υπογραφές των λοιπών συμπραττόντων προσώπων (πλην του επιμελητή και του μάρτυρα) η κατάσχεση πάσχει από ακυρότητα.**
- Το περιεχόμενο της έκθεσης κατάσχεσης προσδιορίζεται στο άρθρο 954 § 2 ΚΠολΔ. Ως κριτήριο της πλήρους ή ακριβούς περιγραφής του πράγματος που κατάσχεται θεωρείται η έλλειψη αμφιβολίας για την ταυτότητα του.
- Στην έκθεση κατάσχεσης αναγράφεται η τιμή της πρώτης προσφοράς (τουλάχιστον 2/3 της αξίας στην οποία εκτιμήθηκε το κατασχεμένο), όπως επίσης και τυχόν όροι του επισπεύδοντος με την κατ' άρθρον 927 ΚΠολΔ εντολή του. Η τιμή της πρώτης προσφοράς και η εκτίμηση του κατασχεθέντος μπορούν να προσδιοριστούν διαφορετικά με απόφαση του δικαστηρίου κατόπιν της άσκησης διορθωτικής ανακοπής (954 § 4 ΚΠολΔ).

- Η έκθεση κατασχέσεως αναγιγνώσκεται υποχρεωτικά στους παρόντες διαδίκους και στα άλλα συμπράττοντα πρόσωπα και βεβαιώνεται αυτό στην ίδια, ενώ υπογράφεται από τον δικαστικό επιμελητή και τον μάρτυρα, καθώς και από τον υπέρ ου και τον καθ' ου η εκτέλεση, αν είναι παρόντες (954 § 3 εδ. α', 117 αριθ. 4).
- Αν ο καθ' ου η εκτέλεση δεν είναι παρών, προσλαμβάνονται δύο ενήλικοι μάρτυρες ή και άλλος δικαστικός επιμελητής (930 § 2). Ενδεχόμενη άρνηση του καθ' ου ή του υπέρ ου η εκτέλεση να υπογράψουν, μνημονεύεται στην κατασχετήρια έκθεση.
- Η έλλειψη κάποιου από τα ανωτέρω στοιχεία της εκθέσεως κατασχέσεως καθιστά άκυρη την κατάσχεση με τη συνδρομή όμως δικονομικής βλάβης (159 αριθ. 3), που οφείλει να επικαλεσθεί ο ανακόπων. Η ακυρότητα αυτή απαγγέλλεται αποκλειστικά από το δικαστήριο της ανακοπής κατά της εκτελέσεως (933), η οποία ασκείται μέσα σε σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημέρα της κατασχέσεως (934 § 1 στοιχ. α, εδ. α').

7. Διόρθωση έκθεσης κατάσχεσης

- Υπάρχουν ατέλειες, ελλείψεις ή ελαττώματα της κατασχετήριας εκθέσεως, που θα μπορούσαν να διορθωθούν με σύντομες διαδικασίες, ώστε να μη δικαιολογείται με τίποτε η αυστηρή κύρωση της ακυρώσεως μέσα από μακροχρόνιες μάλιστα δίκες. Για τον λόγο αυτόν, ο νομοθέτης προέβλεψε, ειδικά για τις αμαρτίες της εκθέσεως κατασχέσεως, που εντοπίζονται στην περιγραφή του κατασχεθέντος, την εκτίμηση και την τιμή πρώτης προσφοράς ιδιαίτερο ένδικο βοήθημα, τη (διορθωτική) ανακοπή του άρθρου 954 § 4.
- Με την ιδιώνυμη αυτή ανακοπή, που εφαρμόζεται τόσο επί κινητών όσο και επί ακινήτων (993 § 2 εδ. α'), δεν προσβάλλεται το κύρος της εκθέσεως κατασχέσεως, **το αίτημά της δεν έχει ακυρωτικό, αλλά διορθωτικό χαρακτήρα**. Αν η ανακοπή ευδοκιμήσει, δεν ακυρώνεται η κατάσχεση, αλλά διορθώνεται ή συμπληρώνεται η έκθεση κατασχέσεως.
- Η κατά τα ανωτέρω ανακοπή δεν έχει καμία σχέση με την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ, δεδομένου ότι στην μεν πρώτη επιτυγχάνεται η απλή διόρθωση των υφισταμένων στοιχείων της έκθεσης κατάσχεσης, ενώ με τη δεύτερη επιδιώκεται η ακύρωσή της εξ αιτίας της έλλειψής τους που καθιστούν αυτήν ακυρωτέα κατ' άρθρο 159 ΚΠολΔ.
- Το δικαστήριο της εκτέλεσης, μετά από ανακοπή από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μπορεί, δικάζοντας με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (686 επι. ΚΠολΔ) να διατάξει τη διόρθωση της έκθεσης ως προς την περιγραφή ή την εκτίμηση ή

την τιμή της πρώτης προσφοράς, κ.λπ. Η ανακοπή πρέπει με την ποινή του απαραδέκτου, να κατατεθεί 15 εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού και η απόφαση να δημοσιευθεί έως την 12η ώρα της 8^{ης} ημέρας πριν την ημέρα του πλειστηριασμού και με επιμέλεια της γραμματείας στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων.

- Τα αναφερόμενα στη διάταξη αυτή στοιχεία που μπορούν να διορθωθούν ορίζονται ενδεικτικά. Έτσι, μπορεί να διορθωθούν και άλλα στοιχεία, ατέλειες ή παραλείψεις της έκθεσης.
- **Οποιαδήποτε ατέλεια ή παράλειψη της κατασχετήριας εκθέσεως, που επιδέχεται ίση με απλή διόρθωση, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο της διορθωτικής ανακοπής.** Τέτοιο σφάλμα συνιστά λ.χ. η εκ μέρους του δικαστικού επιμελητή ενιαία εκτίμηση της αξίας περισσότερων αντικειμένων, που κατασχέθηκαν με την ίδια έκθεση, αντί της απαιτούμενης χωριστής εκτιμήσεως για κάθε αυτοτελές αντικείμενο και του καθορισμού τιμής πρώτης προσφοράς για το καθένα από τα κατασχεθέντα ξεχωριστά· επίσης ο καθορισμός τιμής πρώτης προσφοράς κάτω της εμπορικής αξίας (993 § 2 εδ. γ'· π.δ. 59/2016) σε πλειστηριασμό ακινήτου.
- Μπορεί επίσης να ζητηθεί η διόρθωση του αποσπάσματος της έκθεσης κατάσχεσης (ενώ μπορεί να σωρευθεί επικουρικά και με την αναστολή πλειστηριασμού του άρθρου 1000 ΚΠολΔ, στην περίπτωση κατάσχεσης ακινήτου, εφόσον ασκείται από τον οφειλέτη).
- Όταν όμως η πλημμέλεια της περιγραφής είναι **ιδιαίτερα σοβαρή και δημιουργεί αμφιβολία ως προς την ταυτότητα του κατασχεμένου πράγματος που δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί με απλή διόρθωση της έκθεσης κατάσχεσης**, τότε, βάσει των 159 αριθ. 3 και 954 § 2 εδ. α' του ΚΠολΔ, προκαλείται ακυρότητα της κατάσχεσης που κηρύσσεται ύστερα από ανακοπή κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ, εφόσον η ανακρίβεια της περιγραφής συνεπάγεται αυτόν που την προτείνει, **ανεπανόρθωτη βλάβη**.
- Μόνον οι σοβαρές ελλείψεις της κατασχετήριας εκθέσεως παίρνουν τον δρόμο της ανακοπής εκτελέσεως (933), όπως είναι λ.χ. η μη σύμπραξη ή η μη υπογραφή της εκθέσεως κατασχεσεως από τον μάρτυρα, η ατελής περιγραφή του κατασχεμένου, που δεν θα απέκλειε την αντικατάστασή του κ.λπ.

- **Με την ανωτέρω (διορθωτική) ανακοπή δεν εισάγονται, επομένως, αντιρρήσεις κατά του κύρους της εκτέλεσως.** Στην πραγματικότητα λαμβάνονται μ' αυτή ρυθμιστικά μέτρα για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων απρόσκοπτης πορείας και εξόδου της εκτελεστικής διαδικασίας, για τον περιορισμό των κινδύνων ακυρώσεως του πλειστηριασμού και για την επίτευξη του μεγαλύτερου κατά το δυνατόν πλειστηριάσματος. Λόγοι επιταχύνσεως και οικονομίας της εκτελεστικής διαδικασίας συνετέλεσαν χωρίς αμφιβολία στην καθιέρωση της ανακοπής αυτής.
- *Ευχέρεια παράλληλης ή διαδοχικής ασκήσεως της ανακοπής του άρθρου 954 § 4 και της ανακοπής του άρθρου 933 για τους ίδιους ακριβώς λόγους θα πρέπει να αποκλεισθεί.* Όχι μόνον επειδή (όπως σημειώνεται από τον Νίκα) θα ανοιγόταν η κερκόπορτα για παρέλκυση και καθυστερήσεις της εκτελεστικής διαδικασίας, που προσπάθησε ακριβώς να αποτρέψει ο νομοθέτης με την εισαγωγή της ανακοπής του άρθρου 954 § 4, αλλά και επειδή δεν είναι λογικό για την ίδια έλλειψη να επιβάλλονται διαφορετικής βαρύτητας κυρώσεις και να υφίσταται μάλιστα δικαίωμα επιλογής· υπονομεύεται και η ασφάλεια δικαίου. Συνεπώς, αν παραλειφθεί η άσκηση της ανακοπής του άρθρου 954 § 4, οι σχετικές ατέλειες της εκθέσεως κατασχέσεως θεραπεύονται.
- Η ανακοπή του άρθρου 954 § 4 ασκείται από τον επισημειωθέντα, τον καθ' ου η εκτέλεση, αλλά και από οποιονδήποτε άλλον, που δικαιολογεί έννομο συμφέρον, λ.χ. τρίτος που σκοπεύει να μετάσχει στον πλειστηριασμό.
- Αρμόδιο καθ' ύλην δικαστήριο για την υποδοχή της είναι το μονομελές πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο, κατά τις διακρίσεις του άρθρου 933 (954 § 4 εδ. α'), που δικάζει πάντοτε με την ταχυσκίνητη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (686 επ.). Προς αποτροπή αιφνιδιασμών, η ανακοπή ασκείται με δικόγραφο, που κατατίθεται αρμοδίως το αργότερο δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες πριν από τη μέρα διενέργειας του πλειστηριασμού (954 § 4 εδ. β', όπως τροποποιήθηκε δυνάμει του άρθρου 207 § 4 ν. 4512/2018). Η νέα προθεσμία των δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών –αντί των πέντε (5) ημερών που προβλεπόταν στο προ του ν. 4335/2015 καθεστώς, και των είκοσι (20) ημερών που προβλεπόταν μετά τον ν. 4335/2015– κρίνεται επαρκής και αποκλείει τους αιφνιδιασμούς. Δεν αποκλείεται και η έκδοση προσωρινής διαταγής (691 § 1).
- Όταν το δικαστήριο κάνει δεκτή την ανακοπή, διατάσσει τη διόρθωση (ή τη συμπλήρωση) της εκθέσεως κατασχέσεως, με βάση το αίτημα του ανακόπτοντος. Η απόφαση αυτή θα

πρέπει να δημοσιεύεται, οπωσδήποτε, έως τις 12.00 το μεσημέρι της όγδοης πριν από τον πλειστηριασμό ημέρας και να αναρτάται αυθημερόν, με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου, στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφαλίσεως Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (954 § 4 εδ. γ', όπως τροποποιήθηκε δυνάμει του ν. 4335/2015 και του ν. 4512/2018).

- Κατά της απόφασης που θα εκδοθεί δεν επιτρέπεται η άσκηση ενδίκου μέσου κατ' άρθρο 699 ΚΠολΔ, αλλ' ούτε και υπόκειται σε ανάκληση κατά τα άρθρα 696-698 ΚΠολΔ. Πρόκειται για ρυθμιστικό μέτρο που λαμβάνεται στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, ωστόσο παράγει, κατά την κρατούσα άποψη, προσωρινό δεδικασμένο παραπλήσιο εκείνου της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων. Με βάση άλλη άποψη, εισάγεται γνήσια διαφορά προς διάγνωση (γνήσιο δεδικασμένο, άρθρο 321 επ. ΚΠολΔ).
- Κατά άλλη άποψη (Νίκας) είναι δεκτική ανακλήσεως ή μεταρρυθμίσεως κατ' άρθρο 696 § 3, αν συντρέξει προς τούτο νόμιμος λόγος, τουτέστιν μεταβολή πραγμάτων, συνδρομή βλάβης από την εφαρμογή δυσμενών ρυθμίσεων προγενέστερου δικαίου κ.λπ.
- Παρά τον διαπλαστικό της χαρακτήρα, λόγοι κυρίως ασφάλειας και προστασίας των πλειοδοτών επιβάλλουν την ανάπτυξη των ενεργειών της αποφάσεως επί της (διορθωτικής) ανακοπής του άρθρου 954 § 4 όχι από τη δημοσίευσή της, αλλά από την ανάρτησή της στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του ΔΔΔ του ΤΑΝ/ΕΤΑΑ.

8. Αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης

- Το αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης επιδίδεται με ποινή ακυρότητας (159 § 1 ΚΠολΔ: χωρίς απόδειξη δικονομικής βλάβης) μόλις περατωθεί η κατάσχεση (άρθρο 955 § 1 ΚΠολΔ): **1)** Στον οφειλέτη, αν ήταν παρών, **2)** Στον γραμματέα του ειρηνοδικείου του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση.
- Η πληροφόρηση των τρίτων διευκολύνεται μέσω του ειδικού βιβλίου κατασχέσεων κινητών, που τηρείται στο ειρηνοδικείο του τόπου της κατασχέσεως (955 § 1 εδ. γ')
- Αντίγραφο της εκθέσεως κατασχέσεως επιδίδεται ευθύς μετά το πέρας της κατασχέσεως προσωπικώς στον καθ' ου η εκτέλεση, αν είναι παρών. Αν αυτός αρνείται να παραλάβει

το επιδιδόμενο έγγραφο, ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει έκθεση για την άρνησή του (955 § 1 εδ. α'), η οποία και υποκαθιστά την επίδοση

- Αν ο καθ' ου η εκτέλεση είναι απών κατά την επιβολή της κατασχέσεως ή αν δεν είναι δυνατή η άμεση κατάρτιση αντιγράφου της κατασχετήριας εκθέσεως, αυτή επιδίδεται στον καθού η εκτέλεση την επόμενη ημέρα της περατώσεως της κατασχέσεως, αν ο ίδιος έχει την κατοικία του στην έδρα του δήμου, όπου έγινε η κατάσχεση· διαφορετικά μέσα σε πέντε (5) ημέρες ημέρες από την ημέρα της κατασχέσεως (955 § 1 εδ. β'). Όταν ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης διαμένει στην αλλοδαπή και η επίδοση του αντιγράφου της κατασχετήριας εκθέσεως γίνεται με τις διατάξεις της Συμβάσεως της Χάγης (ν. 1334/1983), αρκεί η πλασματική επίδοση στον Εισαγγελέα (υπό τους όρους των άρθρων 134, 136).
- Παρά τις δικαιολογημένες ως ένα βαθμό επιφυλάξεις, το ίδιο πρέπει αν γίνει δεκτό (δεν απαιτείται δηλαδή πραγματική επίδοση) και όταν ο καθ' ου η εκτέλεση κατοικεί σ' ένα από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και η επίδοση του αντιγράφου της κατασχετήριας εκθέσεως γίνεται με τις διατάξεις του Καν 1393/2007).
- Μέσα στην ίδια πενθήμερη προθεσμία από την επομένη της κατασχέσεως, αντίγραφο της εκθέσεως κατασχέσεως επιδίδεται και στον γραμματέα του ειρηνοδικείου του τόπου, που έγινε η κατάσχεση, ο οποίος και οφείλει, χωρίς καθυστέρηση, να την καταχωρίσει σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο εκείνων κατά των οποίων γίνεται η κατάσχεση (955 §1 εδ. γ').
- Παράλειψη ή εκπρόθεσμη επίδοση του αντιγράφου της εκθέσεως κατασχέσεως στα ανωτέρω πρόσωπα (καθ' ου η εκτέλεση, γραμματέα ειρηνοδικείου) συνεπάγεται την ακυρότητα της κατασχέσεως, ανεξάρτητα από την επίκληση και απόδειξη δικονομικής βλάβης (955 § 4 εδ. δ').

9. Σύνταξη πράξης κατάθεσης στον συμβολαιογράφο

- Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει, **με ποινή ακυρότητας**, μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την ημέρα της περατώσεως της κατάσχεσης, να καταθέσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τον εκτελεστό τίτλο, την έκθεση επίδοσης της επιταγής προς εκτέλεση, την κατασχετήρια έκθεση και τις εκθέσεις επίδοσής της στον οφειλέτη και τον γραμματέα του ειρηνοδικείου.
- Η κατάθεση των ανωτέρω μνημονευόμενων εγγράφων πιστοποιείται με την κατάρτιση σχετικής εκθέσεως εκ μέρους του υπαλλήλου του πλειστηριασμού (955 § 2 εδ. α'). Στη

συνέχεια καταχωρίζονται τα έγγραφα αυτά στο κατ' άρθρο 981 τηρούμενο από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού Βιβλίο Πλειστηριασμών.

- Η παράλειψη των ανωτέρω διατυπώσεων επάγεται ακυρότητα του πλειστηριασμού και χωρίς τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης.

10. Απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης - Δημοσιεύσεις

- Με ποινή ακυρότητας απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, που περιλαμβάνει όσα ορίζει η διάταξη του άρθρου 955 ΚΠολΔ, εκδίδεται από τον δικαστικό επιμελητή και δημοσιεύεται με επιμέλειά του μέχρι τη δέκατη μέρα από την κατάσχεση στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (άρθρο 955 § 2 ΚΠολΔ).
- Η παράλειψη των ανωτέρω διατυπώσεων επάγεται ακυρότητα του πλειστηριασμού και χωρίς τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης.
- Ρητά περαιτέρω προβλέπεται (955 § 2 εδ. δ') ότι ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει, και αν αυτό συμβεί επέρχεται ακυρότητά του, αν δεν πληρωθούν οι διατυπώσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 955 § 2 (κατάθεση εγγράφων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, δημοσίευση αποσπάσματος κατασχετήριας εκθέσεως στην ιστοσελίδα, επίδοση αποσπάσματος στον ενεχυρούχο. δανειστή).
- Για να προκληθεί, ωστόσο, ακυρότητα του πλειστηριασμού θα πρέπει, κατά το νομολογιακά υπό το προηγούμενο του ν. 4335/2015 καθεστώς διαπλασθέντα κανόνα, να μεσολαβήσει πλήρης παράλειψη των ανωτέρω διατυπώσεων ή εκπρόθεσμη και ανυπόστατη ενέργειά τους.
- Στην τελευταία αυτή περίπτωση δεν χρειάζεται επίκληση και απόδειξη δικονομικής βλάβης, η δε ακυρότητα του πλειστηριασμού προτείνεται με άσκηση ανακοπής (933) μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημέρα του πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού (934 § 1 στοιχ. β), τουτέστιν μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη σύνταξη της εκθέσεως πλειστηριασμού και κατακύρωσεως (934 § 2). Αντίθετα, αν παρεισέφρυσαν απλές παρατυπίες και πλημμέλειες κατά την κατάθεση των κρίσιμων (955 § 2 εδ. α') εγγράφων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού ή κατά τη δημοσίευση του αποσπάσματος της κατασχετήριας εκθέσεως στην ιστοσελίδα του ΔΔΔ ή κατά την επίδοση του αποσπάσματος

στον ενεχυρούχο δανειστή (955 § 2 εδ. β', γ'), τα σχετικά ελαττώματα προτείνονται μέσω ανακοπής (933) μέσα σε σαράντα πέντε (45) ημέρες από την κατάσχεση (934 § 1 στοιχ. α, εδ. α'), με επίκληση και απόδειξη δικονομικής βλάβης (159 αριθ. 3).

- Η δημοσίευση του αποσπάσματος της εκθέσεως κατασχέσεως στην ιστοσελίδα των πλειστηριασμών καλύπτει απόλυτα τις ανάγκες ενημερώσεως των δανειστών και των υποψήφιων πλειοδοτών. Εν τούτοις, το άρθρο 54 του ΚΕΔΕ επιτάσσει επί ποινή (σχετικής υπέρ του Δημοσίου) ακυρότητας του πλειστηριασμού, αν δεν κοινοποιηθεί δέκα (10) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή του πλειστηριασμού το απόσπασμα της εκθέσεως κατασχέσεως (υποκαθιστά προφανώς το αντίγραφο του προγράμματος πλειστηριασμού για το οποίο κάνει λόγο το άρθρο 54 ΚΕΔΕ), στους προϊσταμένους της ΔΟΥ της περιφέρειας της κατοικίας και ασκήσεως επαγγέλματος του οφειλέτη, αλλά και στους Διευθυντές των Τελωνείων του τόπου της εκτελέσεως. Αντίστοιχη υποχρέωση κοινοποίησεως του αποσπάσματος της κατασχετήριας εκθέσεως στους προϊστάμενους της ΔΟΥ, αλλά πριν από είκοσι (20) ημέρες από τον πλειστηριασμό, προβλέπεται και για τον πλειστηριασμό των ακινήτων.

11. Μεσεγγυούχος

- Η κατάσχεση κινητών πραγμάτων γίνεται με αφαίρεση του πράγματος από τα χέρια του οφειλέτη, την παράδοσή του σε μεσεγγυούχο τον οποίο ορίζει ο επιμελητής και τη σύνταξη έκθεσης κατάσχεσης μπροστά σε ενήλικο μάρτυρα.
- Με την παράδοση αυτή των κατασχεθέντων κινητών στον μεσεγγυούχο επιδιώκεται η αποτροπή του κινδύνου αποκρύψεως ή αντικαταστάσεώς τους καθώς και η διασφάλισή τους μέχρι τον πλειστηριασμό και την παράδοσή τους στον υπερθεματιστή
- Μεταφορά, πάντως, των κατασχεθέντων κινητών σε τόπο διαφορετικό από εκείνον της κατασχέσεως δεν λαμβάνει χώρα, αν αυτή απαιτεί ιδιαίτερα υψηλό κόστος ή είναι δυσχερής, εξ αιτίας του όγκου ή της ιδιότητάς τους, ή όταν ενδέχεται να προκληθεί βλάβη σ' αυτά (956 § 2).
- Η ανωτέρω μεσεγγύηση, που προβλέπεται και σε άλλες διατάξεις της αναγκαστικής εκτελέσεως (943 § 3, 992 § 1 εδ. γ', 996 § 1), αποτελεί ιδιαίτερο είδος μεσεγγυήσεως, που διαφοροποιείται σε πολλά σημεία από τη δικαστική μεσεγγύηση ως επώνυμο ασφαλιστικό μέτρο (725).

- Επί κατασχέσεως κινητών διορίζεται πάντοτε μεσεγγυούχος. Κατ' εξαίρεση δεν διορίζεται τέτοιος, όταν κατάσχονται χρήματα ή άλλα πράγματα δεκτικά κατά νόμον καταθέσεως, οπότε ο δικαστικός επιμελητής τα καταθέτει αμέσως (το αργότερο την πέμπτη ημέρα από την κατάσχεση) για λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, κατά το άρθρο 965 § 4 (956 § 3). Αν μάλιστα αυτά που κατασχέθηκαν είναι μόνο χρήματα (ημεδαπά ή αλλοδαπά που τρέπονται σε ημεδαπά) και επαρκούν για την κάλυψη των εξόδων εκτελέσεως και την ικανοποίηση του επισπεύδοντος και των αναγγελθέντων δανειστών, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού τα παραδίδει στον δανειστή, οπότε και περατώνεται η εκτελεστική διαδικασία (957 § 1).
- Τον μεσεγγυούχο διορίζει ο δικαστικός επιμελητής, ο οποίος έχει την ευχέρεια να διορίσει οποιονδήποτε ως μεσεγγυούχο, ακόμη και τον επισπεύδοντα την εκτέλεση, αν συναινεί ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης, ή τον καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη, αν συναινεί ο επισπεύδων (956 § 1 εδ. β'). Συνήθως διορίζεται μεσεγγυούχος τρίτο πρόσωπο, ακόμη και αν αυτό ασκεί δημόσιο λειτουργήμα· όχι πάντως ο υπάλληλος του πλειστηριασμού.
- Ενόψει της εισαγωγής του συστήματος των πολλαπλών κατασχέσεων (958 § 2, 997 § 5) από τον ν. 4335/2015, προστέθηκε από τον ίδιο ιδιαίτερο τρίτο εδάφιο στο άρθρο 956 § 1 σύμφωνα με το οποίο διευκρινίζεται ότι η ιδιότητα του μεσεγγυούχου, ο οποίος ορίζεται με την πρώτη κατάσχεση, διατηρείται και για τις κατασχέσεις, που τυχόν ακολουθήσουν. Οποιαδήποτε αμφισβήτηση ως προς τον ορισμό του μεσεγγυούχου, όπως και η αίτηση αντικαταστάσεώς του και γενικά κάθε διένεξη ως προς τη μεσεγγύηση δικάζεται από το ειρηνοδικείο της περιφέρειας του τόπου της εκτελέσεως, το οποίο δικάζει με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (956 § 5 εδ. α'). Το δικαστήριο μπορεί να ορίσει, τότε, ως μεσεγγυούχο και εκείνον κατά του οποίου στρέφεται ή εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση (956 § 5 εδ. β').
- Αντίθετα, αν έχει επιβληθεί συντηρητική κατάσχεση (707 επ.) ή δικαστική μεσεγγύηση (725 επ.), αρμόδιο για τον διορισμό ή την αντικατάσταση του μεσεγγυούχου είναι το δικαστήριο, που διέταξε το ασφαλιστικό μέτρο (ΜονΠΑθ 112/1969, ΝοΒ 1970.72, 73· ΜονΠΠειρ 80/1992, ανωτ.).
- Ο διορισμός μεσεγγυούχου δεν αποτελεί στοιχείο της εκθέσεως κατασχέσεως και η παράλειψη του διορισμού αυτού δεν συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής εκθέσεως (ΕφΑθ 129/1970, Αρμ 1970.439, 440). Αν ο μεσεγγυούχος διορίσθηκε με την έκθεση

κατασχέσεως, αυτή θα πρέπει να υπογραφεί και από τον ίδιο (Μπρίνιανς ΙΙ άρθρο 956 σ. 771).

- Μεσεγγυούχος εξαιρετικά, μπορεί να είναι ο δανειστής εάν συναινεί ο οφειλέτης ή ο οφειλέτης εάν συναινεί ο δανειστής.
- Ο μεσεγγυούχος είναι όργανο της αναγκαστικής εκτελέσεως και ασκεί δημόσια εξουσία. Επομένως, οι σχέσεις του με τον επισπεύδοντα δεν διέπονται από τους ιδιωτικού δικαίου κανόνες της εντολής ή της μισθώσεως εργασίας, αλλά από την ειδική ρύθμιση του άρθρου 956. Επιστρατεύονται όμως συμπληρωματικά και οι διατάξεις της μεσεγγυήσεως και παρακαταθήκης του ΑΚ, π.χ. ως προς την ευθύνη του μεσεγγυούχου.
- Η εξουσία του μεσεγγυούχου περιορίζεται μόνον στη φύλαξη των κατασχεθέντων πραγμάτων, χωρίς να μπορεί να τα χρησιμοποιεί ή να τα διαχειρίζεται.
- Βασική υποχρέωση του μεσεγγυούχου είναι η φύλαξη και η συντήρηση του κατασχεθέντος κινητού, όπως και η παράδοσή του στον υπερθεματιστή, μετά όμως την προηγούμενη καταβολή του πλειστηριάσματος· αλλιώς υπέχει ποινική ευθύνη, ενώ βαρύνεται αντίστοιχα και με ενοχική υποχρέωση έναντι του υπερθεματιστή.
- Υποχρέωση προσκομίσεως των πλειστηριαζόμενων κινητών στον τόπο του πλειστηριασμού έχει ο μεσεγγυούχος, μόνον όταν ο υπάλληλος του πλειστηριασμού κρίνει αυτό αναγκαίο, προκειμένου να επιδειχθούν στους υποψήφιους πλειοδότες.
- Ο μεσεγγυούχος δεν μπορεί να υποκαταστήσει άλλο πρόσωπο στη θέση του, δεν δικαιούται δηλαδή να διορίσει αναπληρωτή του. Μπορεί όμως ο ίδιος να διορίσει με ευθύνη του φύλακα, ο οποίος όμως δεν είναι όργανο της εκτελέσεως, αλλά συνδέεται με τον μεσεγγυούχο (ή, ενδεχομένως, με τον επισπεύδοντα) με σχέση ιδιωτικού δικαίου.
- Ο μεσεγγυούχος, ως κάτοχος, απολαμβάνει της προστασίας του ουσιαστικού δικαίου (ΑΚ 997) και έχει κατά τρίτων τις περί νομής αγωγές. Αν για οποιονδήποτε λόγο αποβληθεί ή απωλέσει ο ίδιος την κατοχή του πράγματος, μπορεί να προσφύγει στο ειρηνοδικείο του τόπου της εκτελέσεως και να ζητήσει την απόδοσή του με τις διατάξεις των ασφαλιστικών μέτρων (956 § 6).
- Τέλος ο μεσεγγυούχος δικαιούται να λάβει αμοιβή, καθώς και τυχόν δαπάνες που έκανε και αφορούν τη φύλαξη και τυχόν διαχείριση κατά τα άρθρα 822 και 823 ΑΚ, δεδομένου ότι ευθύνεται για κάθε πταίσμα κατά τη διάρκεια της άσκησης των καθηκόντων του, ακόμα και σύμφωνα με τις περί αδικοπραξιών διατάξεις σε περίπτωση καταστροφής ή

χειροτέρευσης του πράγματος, αποτελούντων (αμοιβές-δαπάνες) έξοδα εκτέλεσης που προαφαιρούνται από το πλειστηρίασμα.

12. Νομική φύση της κατάσχεσης-Συνέπειες επιβολής της κατάσχεσης

- Η κατάσχεση συνίσταται στην υλική και νομική (αυτοδίκαιη ακυρότητα ουσιαστικού δικαίου) δέσμευση του πράγματος (άρθρο 958ΚΠολΔ).
- Μετά τη θεσμοθέτηση του κανόνα των πολλαπλών κατασχέσεων από τον ν. 4335/2015, η δέσμευση αυτή έχει ως αποκλειστική συνέπεια τη στέρηση της εξουσίας προς διάθεση, εκποίηση ή απαλλοτρίωση του κατασχεθέντος πράγματος από τον καθ' ου η κατάσχεση· όχι πλέον και την απαγόρευση της επιβολής δεύτερης αναγκαστικής κατασχέσεως επί του κατασχεθέντος ήδη κινητού πράγματος.

α. Απαγόρευση διαθέσεως

- Η κατάσχεση δεν αποτελεί πράξη απαλλοτριώσεως· αποξενώνει (κατά κανόνα) τον οφειλέτη μόνον από την κατοχή (όχι από την κυριότητα) του πράγματος. Η σωματική δέσμευση, που επέρχεται με τη μεσεγγύηση, δεν αποτρέπει όμως τον τελευταίο από τον πειρασμό να το μεταβιβάσει περαιτέρω και να ματαιώσει έτσι την ικανοποίηση του επισπεύδοντος. Είναι επομένως απαραίτητο να εμποδισθεί με κάθε τρόπο η δυνατότητα αυτή του οφειλέτη κι αυτό επιτυγχάνεται με την αφαίρεση από τον ίδιο της εξουσίας διαθέσεως του κατασχεθέντος πράγματος. Η ακυρότητα της διαθέσεως του κατασχεθέντος κινητού πράγματος αποτελεί τη σημαντικότερη συνέπεια της αναγκαστικής κατασχέσεως.
- 955 § 1 ΚΠολΔ: ξεκινάει από επίδοση στον καθ' ου και στον γραμματέα του ειρηνοδικείου.
- Ως διάθεση θεωρείται η οποιαδήποτε σύσταση, μεταβίβαση και κάθε νομική μεταβολή του κατασχεθέντος πράγματος ή δικαιώματος (πλην της μίσθωσης), ενώ η διάθεση που γίνεται από τον νόμο ή με δικαστική απόφαση δεν υπάγεται στον ανωτέρω περιορισμό.
- Είναι ευρύτερη από εκείνη της απαλλοτριώσεως (υπό στενή έννοια)· περιλαμβάνει κάθε επερχόμενη από τη βούληση του δικαιούχου απώλεια, επιβάρυνση ή αλλοίωση του δικαιώματός του. Απαγορεύεται συνεπώς η εκποίηση του κατασχεθέντος με οποιαδήποτε πράξη (εν ζωή ή αιτία θανάτου, από επαχθή ή χαριστική αιτία κ.λπ.), όπως και η επιβάρυνση αυτού με ενέχυρο, εκτός αν το ενέχυρο αποβλέπει στην ανεύρεση πόρων για την ικανοποίηση των δανειστών και την πληρωμή των εξόδων (969 § 2 εδ. β').

- Η έννοια διάθεση προσδιορίζεται από το ουσιαστικό δικαίο (και η επερχόμενη ακυρότητα σε περίπτωση παραβίασης είναι ουσιαστικού και όχι δικονομικού δικαίου συνέπεια).
- Η εκμίσθωση του πράγματος, ως υποσχετική δικαιοπραξία, μπορεί να καταρτισθεί, **πλην όμως και ενόψει της μη προστασίας των μισθώσεων κινητών πραγμάτων από ειδικό νόμο**, ο υπερθεματιστής δεν δεσμεύεται απ' αυτήν όπως συμβαίνει στα ακίνητα κατ' άρθρο 1009 ΚΠολΔ, και μπορεί να επιδιώξει την κατά του μισθωτή εκτέλεση με βάση την κατακυρωτική έκθεση του πλειστηριασμού (άρθρο 904 §2 εδ. δ' ΚΠολΔ).
- Αν διατεθεί πράγμα που έχει κατασχεθεί, **η διάθεση είναι αυτοδίκαια άκυρη**. Πρόκειται για ουσιαστική ακυρότητα χωρίς να έχει σημασία η καλόπιστη κτήση του αγοραστή (1036 ΑΚ).
- Η ανωτέρω ακυρότητα της διαθέσεως του κατασχεθέντος ισχύει όμως μόνον υπέρ ορισμένων προσώπων, συγκεκριμένα υπέρ του κατασχόντος και των αναγγελλθέντων δανειστών · όχι και υπέρ του καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη ή των τρίτων. **Πρόκειται δηλαδή για σχετική ακυρότητα, η οποία όμως επέρχεται χωρίς να απαιτείται σχετική δήλωση του ωφελουμένου**. Άμεση συνέπεια της φύσεως της ακυρότητας αυτής ως ουσιαστικής και όχι δικονομικής είναι και ότι δεν απαγγέλλεται αυτή από το δικαστήριο, ύστερα από άσκηση ανακοπής κατά της εκτελέσεως (933), αλλά επέρχεται αυτοδικαίως, ανεξάρτητα μάλιστα από την καλή πίστη του αγοραστή.
- Η ακυρότητα ισχύει δηλονότι και έναντι της καλόπιστης κτήσεως υπό τους όρους του άρθρου 1036 ΑΚ. Κατά κυριολεξία, πρόκειται για αρχική και αυτοδίκαιη ακυρότητα, η οποία θεραπεύεται μόνον με έγκριση και όχι με παραίτηση από την επίκληση της ακυρότητας.
- Συνεπώς, ο δανειστής εγκύρως επισπεύδει ή συνεχίζει την εκτέλεση κατά του οφειλέτη και μετά τη διάθεση του κατασχεθέντος. Η ακυρότητα της διαθέσεως περιλαμβάνει, εξάλλου, όχι μόνον την εμπράγματη αλλά και την ενοχική δικαιοπραξία (πώληση, δωρεά κ.λπ.), που αποβλέπει στη σύσταση, στη μεταβίβαση κ.λπ. του εμπραγμάτου δικαιώματος
- Η απαγόρευση κατασχέσεως επέρχεται, κατά την ορθότερη γνώμη (Γέσιου-Φαλτοή ΙΙα § 54 αριθ. 112, 113 · Βαθρακοκοίλης, άρθρο 958 σ. 739 επ. · Νικολόπουλος, σ. 311 · βλ. όμως Νικολόπουλο, στον ΚΠολΔ Κεραμέως/Κονδύλη/Νίκα ΙΙ άρθρο 958 αριθ. 1: από την επίδοση στον καθ' ου · πρβλ. Μπρίνια ΙΙ άρθρο 958 σ. 795) για λόγους δικαιοσύνης, ασφάλειας του δικαίου και προστασίας των καλής πίστεως τρίτων, **από την κατ' άρθρο**

955 § 1 επίδοση αντιγράφου της εκθέσεως κατασχέσεως τόσο στον καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη όσο και στον γραμματέα του ειρηνοδικείου του τόπου της κατασχέσεως.

- Αν στο ενδιάμεσο διάστημα από την κατάσχεση μέχρι την ολοκλήρωση αμφοτέρων των επιδόσεων διατεθεί το κινητό πράγμα σε τρίτο, η διάθεση αυτή είναι έγκυρη, έστω και αν ο τελευταίος γνώριζε την επιβολή της κατασχέσεως. Η προστασία του κατασχόντος δεν μπορεί να επιτευχθεί, τότε, παρά μέσω της παυλιανής αγωγής (ΑΚ 939).
- Η αναγγελία, που επέχει θέση κατασχέσεως, συνεπάγεται απαγόρευση διαθέσεως (972 § 2 εδ. β'). Στην περίπτωση αυτή η έναρξη της απαγορεύσεως θα πρέπει να τοποθετηθεί στον χρόνο επιδόσεως του αναγγελτηρίου (972 § 1)
- Η έννομη συνέπεια της απαγορεύσεως της διαθέσεως εισελαύνει και όταν η κατάσχεση επιβλήθηκε ακύρως. Μέχρι την απαγγελία της ακυρότητας, η άκυρη κατάσχεση, όπως άλλωστε και όλες οι διαδικαστικές πράξεις της αναγκαστικής εκτελέσεως, παράγουν τα αποτελέσματά της. Εφόσον απαγγελθεί η ακυρότητα, η παρεμβληθείσα διάθεση ισχυροποιείται αναδρομικώς.
- Ευθύνη του καθ' ου από την παραβίαση της απαγορεύσεως. Ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης, που προβαίνει στη διάθεση κατεσχημένου, υπέχει ευθύνη έναντι του αντισυμβαλλομένου του για νομικό ελάττωμα, ακόμη και αν ο τελευταίος γνώριζε την ύπαρξη της κατασχέσεως (ΑΚ 515.2).
- Βαρύνεται επίσης ο ίδιος με ποινική ευθύνη (ΠΚ 177: παραβίαση κατασχέσεως, που επισύρει φυλάκιση μέχρι δύο έτη), ενώ ευθύνεται και αδικοπρακτικώς έναντι του κατασχόντος και των αναγγελθέντων δανειστών, υποχρεούμενος σε πλήρη ανόρθωση της ζημίας τους.

β. Η νομοθετική άρση της απαγορεύσεως άλλης κατασχέσεως. Εισαγωγή του συστήματος των πολλαπλών κατασχέσεων

- Υπό το κράτος του προ του ν. 4335/2015 ισχύοντος δικαίου, η κατάσχεση κινητών και ακινήτων επέφερε, εκτός από την ουσιαστικού δικαίου έννομη συνέπεια της απαγορεύσεως διαθέσεως και μια σημαντική επίσης δικονομική συνέπεια, την απαγόρευση δεύτερης κατασχέσεως επί του κατασχεθέντος πράγματος. Το άρθρο 958, πριν από την τροποποίησή του, απαγόρευε την κατάσχεση κατασχεμένων ήδη κινητών, την οποία χαρακτήριζε άκυρη. Οι άλλοι δανειστές, που επιθυμούσαν συμμετοχή στη

διανομή του πλειστηριάσματος, παραπεμπόταν στο ένδικο βοήθημα της αναγγελίας (972 § 1), που εξασφάλιζε (και εξασφαλίζει) τη δυνατότητα συμμετοχής με απλή επίδοσή της προς τον υπέρ ου, τον καθ' ου και τον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Η αναγγελία μάλιστα αυτή εξομοιώνόταν (και εξομοιώνεται και σήμερα) με κατάσχεση, όταν η σχετική απαίτηση στηριζόταν (στηρίζεται) σε εκτελεστό τίτλο (972 § 2 εδ. β'), ώστε να μπορεί να συνεχισθεί η εκτελεστική διαδικασία, αν παύσει να υπάρχει κατάσχεση.

- Το σύστημα αυτό της μοναδικής κατασχέσεως απλοποιούσε βέβαια τη διαδικασία και απέφευγε τις περιττές θυσίες και διατυπώσεις, που θα προκαλούσε η εισαγωγή του συστήματος των πολλαπλών κατασχέσεων. Δεν κατάφερε όμως το σύστημα αυτό να περιορίσει τις παρελκυστικές συμπεριφορές και να αποτρέψει τις εικονικές κατασχέσεις.
- Ενόψει της ζοφερής καταστάσεως που είχε διαμορφωθεί, ο νομοθέτης του ν. 4335/2015 άλλαξε γραμμή πλεύσεως και προχώρησε στην υιοθέτηση του συστήματος των πολλαπλών κατασχέσεων.
- Το σύστημα αυτό δεν είναι άγνωστο στο ελληνικό δίκαιο. Ισχύει για τις εκτελέσεις που επιβάλλονται: α) κατά τα άρθρα 12 § 1, 36 § 5 του ΚΕΔΕ · β) κατά το άρθρο 58 ν.δ. 17.7/13.8.1923 για τις ανώνυμες εταιρίες · γ) και κατά το άρθρο 214 ΚΙΝΔ. Είναι γνωστό επίσης το ανωτέρω, και στον ισχύοντα ΚΠολΔ, όταν η κατάσχεση επιβάλλεται στα χέρια τρίτου.
- Σύμφωνα με το άρθρο 958 § 2 εδ. α' «η αναγκαστική κατάσχεση κινητών πραγμάτων δεν εμποδίζει την κατάσχεσή της και από άλλο δανειστή». Αντίστοιχη ρύθμιση επιφυλάχθηκε και ως προς τα ακίνητα (997 § 5 εδ. α').
- Στην έννοια του «άλλου δανειστή» θα πρέπει να περιληφθεί και ο ίδιος ο δανειστής που επέβαλε την κατάσχεση, όταν πρόκειται για άλλη απαίτησή του (*Μάζης*, ΕλλΔνη 2016.149). Δεν επιτρέπει όμως η επιβολή νέας κατασχέσεως από τον ίδιο δανειστή για την ίδια απαίτηση χωρίς παραίτηση από την πρώτη (*Μουζουρα*, ΕλλΔνη 2016.988/989 · βλ. και ΜΠρΒέροιας 60/2017, ΝοΒ 2018. 67: καταχρηστική ή δευτέρα κατάσχεση · βλ. όμως *Χατζηγιάννου*, ΝοΒ 2018.68, 69). Αν επιβληθεί νέα κατάσχεση από τον ίδιο οφειλέτη και για την ίδια απαίτηση, η νομολογία των δικαστηρίων της ουσίας (ΜΠρΧαλκ 691/1971, ΝοΒ 1972. 109 · ΜΠρΚορ 7/1979, ΑρχΝ 1977. 249 · ΜΠρΑθ 9912/1987, ΑρχΝ 1988. 537 · ΕιρΑθ 1925/1971, ΝοΒ 1971. 1187) θεωρεί ότι επήλθε σιωπηρή παραίτηση από την πρώτη (πρβλ. όμως Μπέη, άρθρο 958 σ. 2099). Υποστηρίζεται, πάντως (*Μάζης*, ΕλλΔνη 2016. 149 ·

βλ. και *Μπρίνια*, Διοικητική εκτέλεση I, 1987, σ. 306) ότι επιτρέπεται η δεύτερη κατάσχεση από τον ίδιο δανειστή και όταν πρόκειται για την ίδια αξίωση, αρκεί ο ίδιος να επικαλείται ότι έχουν εμφιλοχωρήσει ατέλειες ή ακυρότητες στην πρώτη ή κίνδυνος ανατροπής της (1019). Στην τελευταία αυτή περίπτωση προσηγορότερη είναι ασφαλώς η οδός της αναγγελίας. Εξοπακούεται ότι η δεύτερη αυτή κατάσχεση του (ίδιου) δανειστή μπορεί σε κάθε περίπτωση να ισχυροποιηθεί, αν για οποιοδήποτε λόγο παύσει η πρώτη είτε μέσω παραιτήσεως.

- Επιτρέπεται απεριόριστα, φυσικά, η νέα κατάσχεση στο ίδιο πράγμα, αλλά σε βάρος άλλου οφειλέτη, τον οποίο ο κατασχών θεωρεί κύριο (*Μπρίνιας* II άρθρο 958 σ. 805· ΜΠρΚορ 7/1976, ΑρχΝ 1977. 249)
- Το νέο αυτό σύστημα απομακρύνει ασφαλώς τις καταχρηστικές συμπεριφορές, δεν θα αποφορτίσει όμως δραστικά τους πλειστηριασμούς από τις εντάσεις. Δεν είναι άμοιρο, άλλωστε, και σοβαρών μειονεκτημάτων.
- Η αυτοτέλεια κάθε κατασχέσεως (958 § 2 εδ. β', 997 § 5 εδ. β') σημαίνει ότι ο οφειλέτης θα πρέπει να αμύνεται και να διεξάγει περισσότερες δίκες για την ίδια οφειλή του, ενώ και οι δανειστές του υποχρεώνονται ουσιαστικά να αναγγέλλονται σε όλες τις εκτελεστικές διαδικασίες. Ο πολλαπλασιασμός αυτός του δικαστικού μόχθου, η πρόσθετη και αναίτια επιβάρυνση του οφειλέτη και των δανειστών και η εν γένει κραυγαλέα καταστρατήγηση των θεμελιωδών αρχών της οικονομίας της δίκης δύσκολα δικαιολογούνται από την ανάγκη να αποτραπούν οι εικονικές κατασχέσεις. Άλλωστε, η καταπολέμηση των καταχρηστικών συμπεριφορών, θα μπορούσε να εξασφαλισθεί με μια απλούστερη νομοθετική επέμβαση στον θεσμό της υποκαταστάσεως (973).
- Υπό το ισχύον δίκαιο «η αναγκαστική κατάσχεση κινητών πραγμάτων δεν εμποδίζει την κατάσχεσή τους και από άλλο δανειστή. Κάθε διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης διενεργείται ξεχωριστά και δεν επηρεάζει η μία την άλλη» (958 § 2 εδ. α', β'). Παρόμοια ρύθμιση προβλέπεται (997 § 5) και για τα ακίνητα.
- Η καθιέρωση του συστήματος των πολλαπλών κατασχέσεων επικουρείται και συμπληρώνεται από την αρχή της αυτοτέλειας και ανεξαρτησίας κάθε διαδικασίας κατασχέσεως.
- Κάθε διαδικασία κατασχέσεως ακολουθεί ξεχωριστή και αυτόνομη πορεία, κάθε κατασχών αναδεικνύεται ρυθμιστής της επισπευδόμενης από τον ίδιο κατασχέσεως. Κάθε

διαδικασία κατασχέσεως (ανεξαρτήτως του χρόνου και της σειράς που επιβλήθηκε) κρίνεται από άποψη προϋποθέσεων, ελαττωμάτων, έννομων συνεπειών, ξεχωριστά, όπως αυτόνομα και ανεξάρτητα από τις άλλες κατασχέσεις κρίνονται επίσης τα ένδικα βοηθήματα των ανακοπών, αναστολών, των παρεμβάσεων και φυσικά των σχετικών προθεσμιών, κατά της συγκεκριμένης κατασχέσεως, όπως και τα ασκούμενα με αφορμή την ίδια δικαιώματα της αναγγελίας (972), της υποκαταστάσεως (973), της ανατροπής της (1019).

- Πάντως, ο επισπεύδων την κατάσχεση δεν αποκλείεται να αναγγελθεί σε άλλη παράλληλη διαδικασία κατασχέσεως (με τα προσόντα μάλιστα της αυτοτελούς κατασχέσεως αν διαθέτει εκτελεστό τίτλο). Αν όμως ο δανειστής που επέβαλε κατάσχεση ζητήσει να υποκαταστήσει τον επισπεύδοντα σε άλλη διαδικασία κατασχέσεως, επέρχεται αυτομάτως ανάκληση της δικής του. κατασχέσεως. Απώτατο όριο της αυτοτέλειας κάθε κατασχέσεως αποτελεί το πέρας του πλειστηριασμού. Όποια διαδικασία κατασχέσεως καταλήξει (χρονολογικά) πρώτη σε πλειστηριασμό και κατακύρωση, έχει ως αποτέλεσμα την αποδυνάμωση (παράλυση) των υπολοίπων διαδικασιών κατασχέσεως.
- Οι τελευταίες παραμένουν πλέον χωρίς αντικείμενο, καθίστανται για το μέλλον ανενεργές και δεν είναι σε θέση πλέον να στηρίξουν τη διαδικασία πλειστηριασμού. Εξάλλου, ο υπερθεματιστής δικαιούται, τότε, να ζητήσει την άρση των κατασχέσεων αυτών με τη βοήθεια του άρθρου 1005 § 3.
- Οι επισπεύδοντες και τα λοιπά πρόσωπα, που μετέχουν στις άλλες διαδικασίες κατασχέσεως (αναγγελθέντες δανειστές) δεν μετέχουν στη διανομή του πλειστηριάσματος, ούτε και μπορούν να αναζητήσουν τα έξοδα εκτελέσεως, που οι ίδιοι έβαλαν σ' αυτές (958 § 2 εδ. γ').
- Δικαιώματα και έξοδα εκτελέσεως καταβάλλονται αποκλειστικά για την ικανοποίηση του επισπεύδοντος και των αναγγελθέντων στη συγκεκριμένη διαδικασία κατασχέσεως, που οδήγησε στον πλειστηριασμό και την κατακύρωση, δανειστών. Με τα έξοδα της διαδικασίας κατασχέσεως, που αποδυναμώθηκε, βαρύνεται αποκλειστικά ο επισπεύδων δανειστής, και οι τυχόν αναγγελθέντες σ' αυτήν δανειστές (για την αναγγελία τους). Τα έξοδα αυτά δεν μπορούν πλέον να αναζητηθούν από τον οφειλέτη.
- Η αποδυνάμωση των άλλων (παράλληλων) διαδικασιών κατασχέσεως, καθιστά οπωσδήποτε αναγκαία την παροχή δυνατότητας στους συμμετέχοντες σ' αυτές να

προβούν σε εμπρόθεσμη αναγγελία των απαιτήσεών τους στη διαδικασία κατασχέσεως που οδήγησε στον πλειστηριασμό.

- Υπό το κράτος του προϊσχύοντος του ν. 4335/2015 δικαίου, το αίτημα αυτό μπορούσε να ικανοποιηθεί άνετα, αφού η αναγγελία ασκούσαν μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τον πλειστηριασμό (972 § 1 στοιχ. β' εδ. β'), όπως ίσχυε πριν από την τροποποίησή του). Ο ν. 4335/2015 περιόρισε την προθεσμία της αναγγελίας υποβολής στις πέντε (5) ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό (972 § 1 στοιχ. β' εδ. β'), χρόνος που καθιστούσε αδύνατη την αναγγελία των απαιτήσεων των δανειστών, που μετέχουν σε άλλες διαδικασίες κατασχέσεως, στη διαδικασία που ολοκληρώθηκε πρώτη με πλειστηριασμό. Αναγκάζονταν έτσι οι ενδιαφερόμενοι δανειστές να αναγγελθούν σε όλες τις εκκρεμείς διαδικασίες κατασχέσεως κι αυτόστοιχίζε σε κόπο και σε χρήμα. Για τον λόγο κυρίως αυτόν, ο πρόσφατος νομοθέτης του ν. 4512/2018 (άρθρο 207 § 12) επανέφερε το καθεστώς ασκήσεως της αναγγελίας, που ίσχυε πριν από τον ν. 4335/2015 (972 § 1 στοιχ. β' εδ. β').
- Για την οικονομία της διαδικασίας ορίσθηκε (959 §1 εδ. δ', όπως αναριθμήθηκε αρχικά από το άρθρο 59 § 5 ν. 4472/2017 και μεταγενέστερα από το άρθρο 207 § 6 ν. 4512/2018) ότι ο πλειστηριασμός διενεργείται ενώπιον του ίδιου συμβολαιογράφου, που ορίσθηκε αρχικά από τον πρώτο επισπεύδοντα. Το όνομα του συμβολαιογράφου, που ορίσθηκε στην πρώτη κατάσχεση, μπορεί να αντληθεί, πάντως, και από την ιστοσελίδα των πλειστηριασμών, όπου δημοσιεύεται το απόσπασμα της κρίσιμης κατασχετήριας εκθέσεως (955 § 2 εδ. α', 995 § 4 εδ. β').
- Πριν επιβάλλει κατάσχεση, οποιοσδήποτε δανειστής επιβάλλεται, συνεπώς, να συμβουλευέται το βιβλίο κατασχέσεων, που τηρείται στο αρμόδιο ειρηνοδικείο, όταν η κατάσχεση αφορά σε κινητά (955 § 1 εδ. γ') ή το βιβλίο κατασχέσεων του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου, όταν η κατάσχεση αφορά σε ακίνητα (995 § 2) και στην περίπτωση πολλαπλών κατασχέσεων. Δεν αποφεύγονται, ωστόσο, οι επιπλοκές, αν η προηγούμενη κατάσχεση δεν είχε προλάβει να καταχωρισθεί στο ανωτέρω βιβλίο, ή να δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα των πλειστηριασμών, οπότε και μπορεί να ορισθεί άλλος υπάλληλος πλειστηριασμού στη νεότερη κατάσχεση. Η συγκέντρωση όλων των εκκρεμών διαδικασιών ενώπιον του ίδιου συμβολαιογράφου θα απομακρύνει υπό φυσιολογικές συνθήκες και το ενδεχόμενο του ορισμού περισσότερων πλειστηριασμών την ίδια ημέρα.

- Στην ακραία όντως περίπτωση του ορισμού περισσότερων πλειστηριασμών την ίδια ημέρα, η απουσία νομοθετικής πρόνοιας οδηγεί στη λύση της ανάλογης εφαρμογής του άρθρου 58 § 4 του ν.δ. του 1923, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα προσφυγής των κατασχόντων στο Μονομελές Πρωτοδικείο, του τόπου της εκτελέσεως, που δικάζει με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και αποφασίζει ποιος πλειστηριασμός θα προτιμηθεί κατά την κρίση του, σταθμίζοντας περισσότερα στοιχεία (λ.χ. τιμή πρώτης προσφοράς, έλλειψη εκκρεμών δικών για ακυρότητες διαδικασίας, χρόνος επιβολής της κατασχέσεως κ.λπ. Ανάλογα εφαρμόζεται η ανωτέρω ρύθμιση και όταν ο ένας πλειστηριασμός επισπεύδεται με βάση τον ΚΠολΔ και ο άλλος με βάση τις διατάξεις του ΚΕΔΕ. Περιττό να τονισθεί ότι η απουσία νομοθετικής προβλέψεως πλήττει την ασφάλεια του δικαίου.

2. ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

1. Γενικά

- Ο δανειστής δεν ικανοποιείται φυσικά από την επιβολή απλώς της αναγκαστικής κατασχέσεως· μόνον με τη μετατροπή σε χρήμα του κατασχεθέντος μπορεί να προσδοκά την πραγμάτωση της απαιτήσεώς του. Η ρευστοποίηση του κατασχεθέντος αντικειμένου επιτυγχάνεται μέσω του πλειστηριασμού (959, 998, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους από το άρθρο 207 § 6 και § 15, αντίστοιχα, του ν. 4512/2018), που αποτελεί, παράλληλα προς την κατάσχεση, τη (δεύτερη) κύρια και συγχρόνως την τελευταία πράξη της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων.
- Για την προστασία ακριβώς της διαδικασίας των πλειστηριασμών και για τη διασφάλιση του έργου, αλλά και της σωματικής ακεραιότητας των υπαλλήλων του πλειστηριασμού από αξιόποινες πράξεις καθιερώθηκε πρόσφατα, με τον ν. 4512/2018, η διεξαγωγή του πλειστηριασμού αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα.
- Παράλληλα θεσπίσθηκε ιδιώνυμο αυτόφωρο ποινικό αδίκημα, που προβλέπει την αυτεπάγγελτη δίωξη σε βάρος εκείνων, οι οποίοι εισέρχονται παράνομα ή παραμένουν στον χώρο πλειστηριασμού παρά τη θέληση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού και προκαλούν έτσι διακοπή ή διατάραξη της ομαλής διεξαγωγής του. Για τη συμπεριφορά

τους μάλιστα αυτή τα ανωτέρω πρόσωπα τιμωρούνται με ποινές φυλακίσεως τριών (3) ή έξι (6) μηνών (αντίστοιχα), κατ' ελάχιστο όριο (ΠΚ 315 § 2 και 334 § 3, όπως τροποποιήθηκαν δυνάμει του άρθρου 61 ν. 4509/22.12.2017).

- Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός διαφοροποιείται έναντι του κοινού (παραδοσιακού) ή λεγόμενου φυσικού πλειστηριασμού, κυρίως, επειδή η πλειοδοσία των υποψήφιων πλειοδοτών λαμβάνει χώρα όχι δημόσια και μέσω της πραγματικής (φυσικής) τους παρουσίας, αλλά μέσω των διατιθέμενων ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού.
- Σε βραχύ χρονικό διάστημα και λόγω της παντελούς αδυναμίας διεξαγωγής των πλειστηριασμών με τη φυσική παρουσία των ενδιαφερομένων, καθιερώθηκε με τον πρόσφατο ν. 4512/2018 η διενέργεια του πλειστηριασμού αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα (959 § 1εδ. α' για τα κινητά και 998 § 1 εδ. α' για τα ακίνητα). Ο πλειστηριασμός εξελίσσεται κατά βάση ομοιόμορφα είτε αφορά σε κινητά είτε αφορά σε ακίνητα. Μολονότι ο ΚΠολΔ ρυθμίζει ξεχωριστά τους πλειστηριασμούς των κινητών (959 επ.) και των ακινήτων (998 επ.), ακολουθείται κατά βάση η ίδια ρύθμιση.

2. Νομική φύση πλειστηριασμού

- Ως προς τη νομική φύση του πλειστηριασμού επικρατεί διχογνωμία και ασάφεια. Μια τάση θέτει το κέντρο βάρους στο ιδιωτικό δίκαιο: **ο πλειστηριασμός αποτελεί κατ' αρχήν σύμβαση, συγκεκριμένα πώληση ιδιωτικού δικαίου**, πώληση όμως ιδιόρρυθμη, αφού πραγματοποιείται παρά τη θέληση του καθ' ου η εκτέλεση και δεν είναι έτσι ευχερής ο καθορισμός του. ου πωλητή. Ως προς το τελευταίο αυτό ζήτημα υποστηρίχθηκαν όλες οι δυνατές εκδοχές: άλλοι υποστηρίζουν ότι πωλητής είναι ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης, άλλοι ότι πωλητής είναι ο επισπεύδων και οι αναγγελθέντες δανειστές, ως αντιπρόσωποι του καθ' ου η εκτέλεση, άλλοι ότι πωλητής παραμένει ο καθ' ου η εκτέλεση, αλλά αντ' αυτού ενεργεί και δηλώνει τη σχετική βούληση ο επισπεύδων, άλλοι, τέλος, θεωρούν ως πωλητή τα όργανα της εκτελέσεως, τα οποία αντιπροσωπεύουν κατά μια μεν γνώμη τον επισπεύδοντα κατ' άλλη δε τον καθ' ου η εκτέλεση.
- Η άποψη αυτή, που εξομοιώνει τον πλειστηριασμό με ιδιόρρυθμη σύμβαση πωλήσεως, η οποία ενεργείται απλώς από και υπό το κύρος δημόσιας αρχής, εξακολουθεί να κυριαρχεί στη νομολογία. Ως πωλητής λογίζεται ο επισπεύδων δανειστής ως αγοραστής δε ο υπερθεματιστής.

- Τα δημοσίου δικαίου στοιχεία του πλειστηριασμού ωθεί στο προσκήνιο η άποψη που τον απενίζει ως δημοσίου δικαίου πράξη. Τα όργανα της αναγκαστικής εκτελέσεως ενεργούν στον πλειστηριασμό όχι ως αντιπρόσωποι του επισπεύδοντος ή του οφειλέτη, αλλά ως πρόσωπα με δημόσια ιδιότητα, που εκπληρώνουν συγκεκριμένη αποστολή, ανατεθείσα σ' αυτά από το κράτος. Σύμφωνα με την εκδοχή αυτή, ο πλειστηριασμός αποτελεί δικαιοπραξία (σύμβαση) δημοσίου δικαίου, που καταρτίζεται μεταξύ του υπερθεματιστή και του κράτους, το οποίο εκπροσωπείται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Το κύρος του επομένως θα κριθεί κατ' αρχήν με βάση τους κανόνες του δημοσίου δικαίου.
- Επειδή όμως ο πλειστηριασμός φέρει και τα γνωρίσματα της ενοχικής, ιδιωτικού δικαίου συμβάσεως της πώλησεως, η μέθεξή του και στην περιοχή του ιδιωτικού δικαίου είναι αναπόφευκτη. Πωλών είναι ο υπάλληλος του πλειστηριασμού, πωλητής όμως είναι στην ουσία ο οφειλέτης.
- Πρόκειται πάντως για ιδιόρρυθμη σύμβαση πώλησεως: δεν συνάπτεται με τη βούληση του πωλητή, το τίμημα της πώλησεως δεν το ενθυλακώνει αυτός αλλά οι δανειστές του, ενώ και ο ίδιος δεν ευθύνεται για τα ελαττώματα του πωληθέντος. Ευθύνη, υπό προϋποθέσεις, για την ύπαρξη νομικών ελαττωμάτων του πλειστηριασθέντος επωμίζεται μόνον ο επισπεύδων (1017 § 1 εδ. β'). Η εκδοχή αυτή βρίσκει απήχηση κυρίως στη θεωρία.
- Η διευκρίνιση της νομικής φύσεως του αναγκαστικού πλειστηριασμού αποκτά πρακτικό αντίκρισμα κυρίως στα ζητήματα της προστασίας του υπερθεματιστή, όταν διαπιστώνονται νομικά ελαττώματα του πλειστηριασθέντος (ιδίως έλλειψη κυριότητας του καθ' ου σ' αυτό), στα θέματα της επιρροής των ελαττωμάτων βουλήσεως στο κύρος του, στην έκταση εφαρμογής των αρχών περί καταχρήσεως δικαιώματος (ΑΚ 281) κ.λπ. Με βάση την επιλογή της να θεωρεί ως σύμβαση πώλησεως τον πλειστηριασμό, η νομολογία επέτρεψε, λ.χ. την υπαναχώρηση του υπερθεματιστή από τον πλειστηριασμό και τη μη καταβολή του πλειστηριασμού, όταν διαπιστώνεται έλλειψη κυριότητας του καθ' ου στο περιουσιακό στοιχείο, που εκπλειστηριάσθηκε.

3. Προδικασία

- Όπως ήδη αναλυτικά αναφέρθηκε, όταν το πλειστηριαζόμενο πράγμα είναι κινητό, ο δικαστικός επιμελητής οφείλει κατά νόμον (955 § 2), μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την

ημέρα περατώσεως της κατασχέσεως, να καταθέσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τον εκτελεστό τίτλο, την έκθεση επιδόσεως της επιταγής προς εκτέλεση, την κατασχετήρια έκθεση και τις εκθέσεις επιδόσεως της στον καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη και στον γραμματέα του ειρηνοδικείου.

- Με βάση απόσπασμα της κατασχετήριας εκθέσεως, που εκδίδεται από τον δικαστικό επιμελητή και οφείλει να περιέχει τα κατά το άρθρο 955 § 2 εδ. β' ουσιώδη στοιχεία, πρέπει να δημοσιεύεται, με την επιμέλεια του ίδιου, μέχρι τη δέκατη ημέρα από την κατάσχεση στην ιστοσελίδα πλειστηριασμών του ΔΔΔ του ΤΑΝ/ΕΤΑΑ.
- Η ιστοσελίδα πλειστηριασμών λειτουργεί πανελλαδικά, σύμφωνα με το π.δ. 67/2015, ήδη από 4.5.2016. Υπενθυμίζεται ότι στο απόσπασμα θα πρέπει να περιλαμβάνεται και η τυχόν βεβαίωση του δικαστικού επιμελητή σχετικά με την αδυναμία ορισμού συμβολαιογράφου του τόπου εκτελέσεως ή της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτελέσεως (955 § 2 εδ. γ', όπως προστέθηκε από το άρθρο 207 § 5 ν. 4512/2018). Επίσης μέσα στην ίδια προθεσμία πρέπει να επιδίδεται το απόσπασμα αυτό στους ενεχυρούχους δανειστές, των οποίων το ενέχυρο έχει καταχωρηθεί στα δημόσια βιβλία (955 § 2 εδ. γ') καθώς και στους διευθυντές των ΔΟΥ, στην στην περιφέρεια των οποίων βρίσκεται κατά τον χρόνο της συντάξεως του αποσπάσματος, η κατοικία (επί ν.π. της έδρας) του οφειλέτη, αλλά και στους διευθυντές των Τελωνείων του τόπου της εκτελέσεως, κατά τις διακρίσεις του άρθρου 54 ΚΕΔΕ.
- Τυπικά, οι ανωτέρω διατυπώσεις αποτελούν την προδικασία του πλειστηριασμού. Αν δεν τηρηθούν καθόλου ή τηρηθούν εκπρόθεσμα οι διατυπώσεις αυτές, ο πλειστηριασμός είναι άκυρος (955 § 2 εδ. δ'), ενώ, αν τηρηθούν αυτές πλημμελώς, επέρχεται ακυρότητά του με τη συνδρομή βλάβης.
- Αντίθετα, οι επιδόσεις του αντιγράφου της κατασχετήριας εκθέσεως στον οφειλέτη, και στον γραμματέα του ειρηνοδικείου του τόπου της κατασχέσεως (955 § 1 εδ. β', γ') δεν ανήκουν τυπικά στις πράξεις της προδικασίας του πλειστηριασμού. Ορίζεται ρητά (955 § 1 εδ. δ') ότι η παράλειψη των διατυπώσεων αυτών επιφέρει ακυρότητα της κατασχέσεως.
- Αν όμως δεν επιδοθεί το αντίγραφο της εκθέσεως κατασχέσεως στα ανωτέρω πρόσωπα, ο πλειστηριασμός θα πρέπει να μπορεί οπωσδήποτε να ακυρωθεί με όπλο την ανακοπή του άρθρου 933 μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη διεξαγωγή του πλειστηριασμού ή του αναπλειστηριασμού 399 (934 § 1 στοιχ. β).

4. Κύρια Διαδικασία

- Ο πρόσφατος νομοθέτης του ν. 4512/2018 άλλαξε γραμμή πλεύσεως, καθιερώνοντας ως μοναδικό και αποκλειστικό τρόπο διεξαγωγής του πλειστηριασμού, τον πλειστηριασμό με ηλεκτρονικά μέσα. Ρητά πλέον ορίζεται ότι τόσο για τα κινητά (959 § 1 εδ. α') όσο και για τα ακίνητα (998 1 εδ. α') ο πλειστηριασμός διενεργείται με ηλεκτρονικά μέσα.
- Κατά τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 60 § 1 ν. 4472/2017, όπως αυτή αντικαταστάθηκε δυνάμει του άρθρου 208 § 1 ν. 4512/2018 «από τις 21.2.2018 οι πλειστηριασμοί διεξάγονται αποκλειστικά και μόνο με ηλεκτρονικά μέσα, ανεξάρτητα από τον χρόνο επίδοσης της επιταγής και επιβολής της κατάσχεσης».
- Για την υλοποίηση της προβλέψεως αυτής εκδόθηκε και δημοσιεύθηκε (30.5.2017) η υπ' αριθ. 41756/2017 Υ.Α. «Διενέργεια πλειστηριασμού με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων», που ισχύει έκτοτε μετά την τροποποίησή της από τη δημοσιευθείσα (12.6.2017) Υ.Α. 46904/2017. Οι ανωτέρω υπουργικές αποφάσεις διέπουν κατά βάση τη διεξαγωγή των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών.
- Η διενέργεια του (ηλεκτρονικού) πλειστηριασμού πραγματοποιείται, κατά το άρθρο 2 Υ.Α. 41756/2017, μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμών (ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ.), των οποίων η κυριότητα, διοίκηση και διαχείριση ανήκει και στους κατά τόπους αρμόδιους Συμβολαιογραφικούς Συλλόγους (959 § 1 εδ. γ', § 2, 998 § 1 εδ. γ', όπως ισχύουν μετά τον ν. 4512/2018).
- Τα συστήματα αυτά οφείλουν να περιέχουν όλα τα πληροφοριακά στοιχεία, που πρέπει να αναφέρονται (955 § 2, 995 § 4) στο απόσπασμα της κατασχετήριας εκθέσεως (959 § 3).
- Ο (ηλεκτρονικός) πλειστηριασμός δεν διενεργείται σε συγκεκριμένο τόπο, ούτε μπορεί να θεωρηθεί ως τόπος διεξαγωγής το γραφείο του υπαλλήλου του πλειστηριασμού. Οι συμμετέχοντες σ' αυτόν πλειοδότες μπορούν να συνδέονται μέσω των κωδικών τους με τα ηλεκτρονικά συστήματα από οποιονδήποτε τόπο.
- Ρητά, πάντως, ορίζεται (959 § 7 εδ. γ', 998 § 4 εδ. γ', όπως ισχύουν μετά τον ν. 4512/2018) ότι αρμόδιο για την επίλυση των διαφορών, που αναφύονται από τη διενέργεια του πλειστηριασμού, είναι το δικαστήριο του τόπου της εκτελέσεως.

- Η διενέργεια του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού δεν περιορίζεται στην (εργάσιμη) ημέρα Τετάρτη (όπως συνέβαινε με τον κοινό πλειστηριασμό), αλλά περιλαμβάνει (διαζευκτικά) και τις εργάσιμες ημέρες της Πέμπτης και της Παρασκευής (959 § 8 εδ. α', 998 § 1 εδ. γ', όπως ισχύουν μετά τον ν. 4512/2018).
- Οι ώρες διεξαγωγής ορίζονται στην ίδια διάταξη από τις 10.00 π.μ. έως τις 14.00 μ.μ. ή από τις 14.00 μ.μ. έως τις 18.00 μ.μ. Προβλέπεται πάντως και δυνατότητα διαδοχικών πεντάλεπτών παρατάσεων (που δεν πρέπει να υπερβαίνουν το δίωρο), αν υποβληθούν προσφορές κατά το τελευταίο λεπτό του (ηλεκτρονικού) πλειστηριασμού.
- Ο (ηλεκτρονικός) πλειστηριασμός διενεργείται (άρθρο 959 § 1 ΚΠολΔ) δημόσια ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση, ο οποίος ορίστηκε για τον πλειστηριασμό.
- Ρητά προβλέπεται (959 § 8 εδ. ε', 998 § 2 εδ. α', όπως ισχύουν μετά τον ν. 4512/2018) ότι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί δεν διενεργούνται από 1η Αυγούστου έως 31η Αυγούστου, όπως, επίσης, και κατά την προηγούμενη και την επομένη εβδομάδα της ημέρας των εκλογών για την ανάδειξη βουλευτών, αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και Οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η ανωτέρω απαγόρευση ισχύει και για τις επαναληπτικές εκλογές και μόνο για τις περιφέρειες που διεξάγονται τέτοιες (959 § 8 εδ. στ', 998 § 2 εδ. β'). Κατ' εξαίρεση, διενεργούνται και κατά τον ανωτέρω χρόνο ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί, αν πρόκειται για πλειστηριασμό πλοίων και αεροσκαφών (959 § 8 εδ. στ', 998 § 3), αλλά και για πλειστηριασμό πραγμάτων, που μπορούν να υποστούν φθορά (959 § 8 εδ. στ')
- Για την υλοποίηση των προϋποθέσεων της προδικασίας του πλειστηριασμού και για τις ανάγκες ευρείας δημοσιότητας προβλέφθηκε (άρθρο 5.1 Υ.Α. 41756/2017), η υποχρέωση του συμβολαιογράφου, να αναρτήσει, αμέσως μετά τη δημοσίευση του αποσπάσματος της κατασχετήριας εκθέσεως κατά τα άρθρα 955 § 2 εδ. β' και 995 § 4 εδ. β', στην ιστοσελίδα των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμών» ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ. και «αναγγελία διενέργειας πλειστηριασμού».
- Η αναγγελία αυτή θα πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά τα ακόλουθα πεδία (άρθρο 5.2 Υ.Α. 41756/2017): Ονοματεπώνυμο και πλήρη στοιχεία επικοινωνίας του συμβολαιογράφου, αντικείμενο, ημερομηνία διενέργειας και τιμή πρώτης προσφοράς του πλειστηριασμού, ποσό εγγυήσεως, καθώς και τον υπερσύνδεσμο προς την ιστοσελίδα

του ΕΤΑΑ-ΤΑΝ, όπου έχει αναρτηθεί το απόσπασμα της κατασχετήριας εκθέσεως, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του ΚΠολΔ. Με την αναγγελία μπορούν αν προσαρτώνται φωτογραφίες του εκπλειστηριαζόμενου αντικειμένου καθώς και κάθε σχετικό έγγραφο, που βρίσκεται στην κατοχή του συμβολαιογράφου.

5. Ικανότητα προς πλειοδοσία

- Στον (ηλεκτρονικό) πλειστηριασμό κινητών και ακινήτων λαμβάνουν μέρος ως υποψήφιοι πλειοδότες μόνον φυσικά πρόσωπα ή εκπρόσωποι νομικών προσώπων, που έχουν προηγουμένως πιστοποιηθεί (959 § 4 εδ. α', 998 § 1 εδ. γ'), έχουν δηλαδή εγγραφεί, κατά τη διαδικασία του άρθρου 7 Υ.Α. 41756/2017, ως υποψήφιοι πλειοδότες στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμών (άρθρο 8 Ι Υ.Α. 41756/2017). Τα πρόσωπα αυτά θα πρέπει να έχουν την ικανότητα δικαστικής παραστάσεως.
- **Πρόσωπα που δεν επιτρέπεται να πλειοδοτήσουν.** Κατ' αρχήν, μπορούν να πλειοδοτήσουν όχι μόνον (διαπιστευμένοι) τρίτοι, συμπεριλαμβανομένων και των δανειστών του καθ' ου η εκτέλεση, αλλά και ο ίδιος ο επισημειωμένος.
- Αντίθετα, δεν μπορούν να πλειοδοτήσουν: 1. ο οφειλέτης [Ούτε με παρένθετο πρόσωπο (Γέσιου-Φαλτσή Πα § 59 αριθ. 101). Μπορεί όμως να πλειοδοτήσει ο οφειλέτης, αν ενεργεί ως άμεσος (όχι έμμεσος: Γέσιου-Φαλτσή, ανωτ. σημ. 294 · πρβλ. όμως ΕφΑθ 5242/1976, ΝΔ 1977.60) αντιπρόσωπος άλλου (Ράμμος ΙΙΙ § 413 σ. 1512 · Μπρίνιας ΙΙ άρθρο 965 σ. 880). Ο οφειλέτης δεν μπορεί να υπερθεματίσει όχι μόνο λόγω της τεκμαιρόμενης αφερεγγυότητάς του και του δικαιώματός του να εξοφλήσει τις απαιτήσεις των αναγγελθέντων δανειστών, μετά των εξόδων, και του τέλους χρήσεως του ηλεκτρονικού συστήματος πλειστηριασμού (669 § 2, 1002 § 2, όπως ήδη ισχύουν μετά τον ν. 4512/2018), ματαιώνοντας τον πλειστηριασμό, αλλά, κυρίως, επειδή εξακολουθεί να είναι κύριος του πράγματος και συνεπώς δεν μπορεί να το αποκτήσει εκ νέου · βλ. Μπρίνια ΙΙ άρθρο 965 σ. 879 · Γέσιου-Φαλτσή, ανωτ.) (όχι όμως και ο εις ολόκληρον συνοφειλέτης, εναντίον του οποίου δεν απευθύνεται η εκτέλεση), 2. ο υπάλληλος του πλειστηριασμού και οι υπάλληλοί του (965 § 1 εδ. β', 1003 § 1) ή οι συγγενείς του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ως και τον τρίτο βαθμό ή θετό τέκνο του (ΚωδΣ 7) και 4. ο δικαστικός επιμελητής, όταν μετέχει ως όργανο εκτελέσεως (ΑΚ 533 αριθ. 3). Σ' αυτούς θα πρέπει να προστεθούν και

εκείνοι, που έχουν τη διαχείριση (από τον νόμο ή με εντολή) του πλειστηριαζόμενου πράγματος (ΑΚ 533 αριθ. 1, 2).

- Η παράβαση των ανωτέρω απαγορεύσεων, που αναφέρονται σε κάθε πλειοδοσία, επιφέρει ακυρότητα του πλειστηριασμού με την επίκληση και απόδειξη δικονομικής βλάβης (159 αριθ. 3). Ο κύκλος των προσώπων, στα οποία αφορά η απαγόρευση πλειοδοσίας είναι συγκεκριμένος. Κάθε σκέψη για αναλογική ή διασταλτική εφαρμογή θα πρέπει να αποκλεισθεί.
- Ενώ υπό το καθεστώς του κοινού πλειστηριασμού μπορούσαν να υπερθεματίσουν και περισσότερα πρόσωπα από κοινού, στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό ανάλογη δυνατότητα κρίθηκε και είναι εκ των πραγμάτων απρόσφορη. Σύμφωνα με τα άρθρα 959 § 4 εδ. β' και 965 § 1, όπως ήδη ισχύουν μετά τον ν. 4512/2018, δεν υφίσταται δυνατότητα από κοινού πλειοδοσίας.
- Ο νομοθέτης επιτρέπει και την πλειοδοσία για λογαριασμό τρίτου (ρητά: 1003 § 2 ως προς τα ακίνητα). Όποιος όμως υπερθεματίζει για λογαριασμό τρίτου, οφείλει να δηλώσει προηγουμένως στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τα πλήρη στοιχεία του τρίτου και να καταθέσει ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο με το οποίο του χορηγείται η σχετική εντολή (1003 § 2).
- Σε κάθε περίπτωση, παραβίαση της ανωτέρω ρυθμίσεως του άρθρου 1003 § 2 θα πρέπει να οδηγεί σε ακυρότητα του πλειστηριασμού μόνο με τη συνδρομή δικονομικής βλάβης (159 αριθ. 3).

6. Εγγυοδοσία συμμετοχής - διορισμός αντικλήτου - έλεγχος αρχείων

- Ο εγγεγραμμένος στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμού υποψήφιος πλειοδότης, που ενδιαφέρεται να συμμετάσχει σε συγκεκριμένο ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, επιλέγει στην οικεία ιστοσελίδα τον κωδικό αριθμό του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού που τον ενδιαφέρει και, αποδεχόμενος τους «Όρους Ηλεκτρονικού Πλειστηριασμού» του κινητού - ακινήτου δηλώνει τη συμμετοχή του (άρθρο 8 § 2 Υ.Α. 41756/2017 και άρθρο 959 § 5 εδ. α', όπως ήδη ισχύει μετά τον ν. 4512/2018).
- Προηγουμένως όμως θα πρέπει ο ίδιος (959 § 5, όπως ισχύει μετά τον ν. 4164512/2018):
 - ο να έχει καταβάλει την προβλεπόμενη στο άρθρο 965 § 1, όπως ήδη ισχύει μετά τον ν. 4512/2018, εγγύηση (σε μετρητά ή με μεταφορά πιστώσεως στον ειδικό τραπεζικό

επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή με ε/ε τράπεζας διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός ή με επιταγή τραπέζης) ίση προς το 30% της τιμής της πρώτης προσφοράς, στον ειδικό ακατάσχετο επαγγελματικό λογαριασμό (αποκλειστικά), που διατηρεί σε ελληνικό πιστωτικό ίδρυμα ο υπάλληλος του πλειστηριασμού (959 § 5 εδ. δ΄).

- ο β) να έχει υποβάλλει ηλεκτρονικά το ειδικό πληρεξούσιο που προβλέπεται στο άρθρο 1003 § 2 και
 - ο γ) να διορίσει με ηλεκτρονική δήλωση αντίκλητο, που κατοικεί στην περιφέρεια του πρωτοδικείου του τόπου της εκτελέσεως: διαφορετικά, αντίκλητος θεωρείται ο γραμματέας του πρωτοδικείου του τόπου της εκτελέσεως (959 § 5 εδ. ε΄, όπως ισχύει μετά τον ν. 4512/2018).
- Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, οι αντίστοιχες ενέργειες θα πρέπει να λάβουν χώρα μέχρι την 15η ώρα δύο εργάσιμες ημέρες πριν από την ορισθείσα ημέρα του πλειστηριασμού.
 - Μετά το πέρας της ανωτέρω προθεσμίας (ήτοι μετά το πέρας της 15ης ώρας δυο εργάσιμες ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό), ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού ελέγχει τα υποβαλλόμενα αρχεία, διαπιστώνει με πράξη του μέχρι τη 17η ώρα της προηγούμενης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού ημέρας την τήρηση των διατυπώσεων, που προαναφέρθηκαν και υποβάλλει στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμού κατάλογο των υποψήφιων πλειοδοτών, που δικαιούνται να λάβουν μέρος σ΄ αυτόν (959 § 6, όπως ισχύει μετά τον ν. 4512/2018).

7. Σύστημα ανοικτού πλειοδοτικού τύπου διεξαγωγής του πλειστηριασμού

- Ο νομοθέτης επέλεξε ευλόγως **το σύστημα του «ανοικτού πλειοδοτικού τύπου»** για τη διαδοχική υποβολή των προσφορών επί ηλεκτρονικού πλειστηριασμού (959 § 9 εδ. α΄, όπως ισχύει μετά τον ν. 4512/2018).
- Οι συμμετέχοντες υποβάλλουν συνεχώς προσφορά μεγαλύτερη από την εκάστοτε μέγιστη, μέχρι τον χρόνο λήξεως των προσφορών (959 § 9 εδ. β΄, όπως ισχύει μετά τον ν. 4512/2018).
- Υπενθυμίζεται ότι στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό δεν υπάρχει δυνατότητα από κοινού υπερθεματισμού εκ μέρους περισσότερων πλειοδοτών, ενώ αποκλείονται, με ποινή την

ακυρότητα, προσφορές που περιλαμβάνουν αίρεση ή όρο (959 § 5 εδ. β', όπως ισχύει μετά τον ν. 4512/2018).

- Εξάλλου, οι προσφορές θα πρέπει να είναι ανέκκλητες (959 § 5 εδ. β') και πρέπει να υπερβαίνουν, έστω και κατ' ελάχιστον, την τιμή πρώτης προσφοράς, που ορίστηκε στην κατασχετήρια έκθεση (954 § 2 στοιχ. γ, 993 § 2 εδ. α') και στο απόσπασμά της (955 § 2 εδ. β', 995 § 4 εδ. β'). Ο μηχανισμός των πλειοδοσιών δεν λειτουργεί, αν καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν είναι ανώτερη της τιμής της πρώτης προσφοράς.
- Στα ηλεκτρονικά συστήματα καταγράφονται όλες οι υποβληθείσες προσφορές (959 § 9 εδ. γ'). Με την υποβολή κάθε προσφοράς ενημερώνονται αμέσως από τα συστήματα, οι υποψήφιοι πλειοδότες όχι μόνον για το ποσό της προσφοράς τους, τον ακριβή χρόνο υποβολής τους καθώς και ότι αυτή έχει καταγραφεί, αλλά και για την εκάστοτε υποβληθείσα μέγιστη προσφορά (959 § 10, όπως ισχύει μετά τον ν. 4512/2018). Τέλος, όλοι οι συμμετέχοντες στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό υποψήφιοι πλειοδότες ενημερώνονται από τα συστήματα για τυχόν αναστολή, ματαιώση ή διακοπή του πλειστηριασμού, καθώς και για τον λόγο αυτής (959 § 11, όπως ισχύει μετά τον ν. 4512/2018).

8. Λήξη της πλειοδοσίας

- Όπως συνέβαινε και με τον κοινό πλειστηριασμό και ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός ολοκληρώνεται με την κατακύρωση. Αρχικά, μετά τη λήξη της διαδικασίας υποβολής των πλειοδοτικών προσφορών, ανακοινώνεται το αποτέλεσμα του πλειστηριασμού μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων.
- Οι πλειοδότες ενημερώνονται μάλιστα «αμελλητί» (χωρίς υπαίτια καθυστέρηση) για τα αποτελέσματα του πλειστηριασμού (959 § 12, όπως ήδη ισχύει μετά τον ν. 4512/2018).
- Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού συντάσσει **την έκθεση πλειστηριασμού και κατακυρώσεως**, σύμφωνα με το άρθρο 965 § 2 (959 § 12 εδ. γ').
- Η έκθεση αυτή θα πρέπει να μνημονεύει, εκτός από τα στοιχεία κάθε εκθέσεως (117) και την πορεία του πλειστηριασμού και γενικά ό,τι συμβαίνει κατά τη διενέργειά του και έχει σχέση με τον πλειστηριασμό. Επισημαίνεται, ότι στην εν λόγω έκθεση θα πρέπει να καταχωρίζονται όλες οι υποβληθείσες προσφορές κατά τη διάρκεια της ηλεκτρονικής πλειοδοσίας, που ήδη έχουν καταχωρηθεί υποχρεωτικά στο ηλεκτρονικό σύστημα των

πλειστηριασμών, κατά το άρθρο 959 § 9 εδ. γ' (965 § 2 εδ. β', όπως ισχύει μετά τον ν. 4512/2018).

- Η έκθεση συνιστά δημόσιο έγγραφο (438-442) και αποτελεί φυσικά πλήρη απόδειξη για κάθε γεγονός βεβαιούμενο σ' αυτήν, που έγινε από τον συντάξαντα αυτή υπάλληλο του πλειστηριασμού ή ενώπιόν του. Κατά της πλήρους αποδείξεως δεν επιτρέπεται ανταπόδειξη παρά μόνον προσβολή της εκθέσεως για πλαστότητα.

9. Πράγματα υποκείμενα σε φθορά

- Αν τα κατασχεμένα πράγματα μπορεί να υποστούν φθορά, πλειστηριάζονται αμέσως (άρθρο 962 ΚΠολΔ).
- Υποκείμενα σε φθορά είναι όσα κινητά πράγματα υφίστανται αλλοίωση ή μείωση της αξίας τους ή καταστροφή τους από την πάροδο του χρόνου (τρόφιμα, κρέατα, ψάρια, άνθη, είδη ζαχαροπλαστικού).
- Δεν υπάρχουν αντικειμενικά κριτήρια προσδιορισμού της ιδιότητας αυτής, κρίνεται κάθε φορά από τις περιστάσεις.
- Για τη εξασφάλιση της δημοσιότητας, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί να προβεί σε κάθε κατάλληλη ενέργεια. Κανόνας είναι πάντως η έλλειψη δημοσιότητας (λόγω ακριβώς της ιδιαίτερης φύσης των κατασχεθέντων πραγμάτων).

10. Σειρά κατακύρωσης

- Η σειρά κατακύρωσης ορίζεται από τον καθ' ου, άλλως από τον συμβολαιογράφο.
- Εκτός αν επιβάλλεται ο υποχρεωτικά ενιαίος πλειστηριασμός των περισσότερων πραγμάτων εφόσον αυτά έχουν λειτουργική ενότητα (άρθρο 964 ΚΠολΔ).

11. Πλειοδοσία- Μη καταβολή πλειστηριάσματος

- Δεν πλειοδοτούν: Ο οφειλέτης, ο υπάλληλος πλειστηριασμού, οι συγγενείς του μέχρι του 3ου βαθμού, και ο δικαστικός επιμελητής.
- Κάθε πλειοδότης οφείλει να καταθέτει εγγυοδοσία ίση προς το 30% της τιμής της 1^{ης} προσφοράς.
- Το πλειστηρίασμα καταβάλλεται σε μετρητά ή τραπεζική επιταγή τραπεζικού ιδρύματος νομίμως λειτουργούντος στην Ελλάδα.

- Σε περίπτωση που ο υπερθεματιστής δεν καταβάλει εμπρόθεσμα το πλειστηρίασμα, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει μέσα στις επόμενες 2 εργάσιμες ημέρες να τον οχλήσει με εξώδικη πρόσκληση και ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 965 § 5 ΚΠολΔ.

12. Αναπλειστηριασμός

- Αναπλειστηριασμός είναι ο νέος πλειστηριασμός του πράγματος που πλειστηριάστηκε.
- Διενεργείται κατά του υπερθεματιστή που δεν κατέβαλε το πλειστηρίασμα με βάση την τιμή της πρώτης προσφοράς του πλειστηριασμού, γι' αυτό και προϋποθέτει την εγκυρότητα του πλειστηριασμού, διαφορετικά και ο αναπλειστηριασμός είναι άκυρος. Ο υπερθεματιστής νομιμοποιείται να ασκήσει την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ μόνο όμως κατά του αναπλειστηριασμού και όχι κατά των προηγούμενων πράξεων της εκτέλεσης.
- Ο αρχικός υπερθεματιστής δεν πλειοδοτεί, δικαιούται όμως μέχρι να αρχίσει η πλειοδοσία να καταβάλει το πλειστηρίασμα με τον τόκο υπερημερίας, καθώς και τα έξοδα του αναπλειστηριασμού και να ζητήσει να του κατακυρωθεί το πράγμα (άρθρο 965 § 5 in f.).
- Αν έγιναν περισσότεροι αναπλειστηριασμοί, όλοι οι προηγούμενοι διαδοχικοί υπερθεματιστές που δεν κατέβαλαν, εξακολουθούν να ευθύνονται σε ολόκληρο.

13. Μη εμφάνιση πλειοδοτών- Αναβολή πλειστηριασμού-Περαιτέρω πλειστηριασμοί

- Αν δεν παρουσιαστούν πλειοδότες, το πράγμα που πλειστηριάζεται κατακυρώνεται στην τιμή της πρώτης προσφοράς στον επισπεύδοντα εφόσον το ζητήσει, αλλιώς γίνεται νέος πλειστηριασμός σε 40 μέρες (άρθρο 966 § 2 ΚΠολΔ).
- Αν στο νέο πλειστηριασμό δεν γίνει κατακύρωση εφαρμόζονται στη συνέχεια οι διατάξεις του άρθρου 966 §§ 3 και 4 ΚΠολΔ.
- Αν δεν υπάρξουν πλειοδότες και δεν υποβληθεί αίτηση κατακύρωσης εκ μέρους του επισπεύδοντος, η διαδικασία του πλειστηριασμού ολοκληρώνεται χωρίς κατακύρωση.
- Ο πλειστηριασμός επαναλαμβάνεται, τότε, εντός σαράντα (40) ημερών (966 § 1 εδ. β', 1003 § 4), αφού τηρηθούν βεβαίως οι διατυπώσεις της stricto sensu προδικασίας του (955 § 2 εδ. β', 995 § 4).
- Αν και ο δεύτερος αυτός πλειστηριασμός δεν οδηγήσει σε κατακύρωση, λόγω μη προσελεύσεως πλειοδοτών και της απροθυμίας του επισπεύδοντος να ζητήσει την

κατακύρωση στον ίδιο, παρεμβαίνει το δικαστήριο της ανακοπής, κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε δικαιολογεί έννομο συμφέρον (966 § 2, 1003 § 4). Δικάζοντας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (686 επ.) το δικαστήριο αυτό έχει τη δυνατότητα να διατάξει διαζευκτικώς: α) είτε τη διενέργεια νέου (τρίτου) πλειστηριασμού εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της αποφάσεως στον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο, με την ίδια ή με κατώτερη (από το ίδιο το δικαστήριο οριζόμενη) τιμή πρώτης προσφοράς, η οποία μάλιστα μπορεί να υπολείπεται και της εμπορικής είτε β) την εντός της ίδιας προθεσμίας ελεύθερη εκποίηση (πώληση) του πράγματος από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού προς τον επισπεύδοντα ή τρίτο.

- Με την απόφασή του για τη διεξαγωγή νέου (τρίτου) πλειστηριασμού, το δικαστήριο δεν μπορεί να μεταβάλει άλλους όρους του πλειστηριασμού, εκτός από την τιμή της πρώτης προσφοράς. Αν διατάχθηκε αντί της ελεύθερης εκποιήσεως νέος (τρίτος) πλειστηριασμός και αυτός απέβη άκαρπος, το δικαστήριο δεν μπορεί να επανέλθει και να διατάξει την ελεύθερη εκποίηση του πράγματος, αλλά η εκτελεστική διαδικασία συνεχίζεται και το δικαστήριο, κατόπιν αιτήσεως του έχοντος έννομο συμφέρον, είτε αίρει την κατάσχεση είτε διατάσσει τη διενέργεια νέου πλειστηριασμού σε αργότερο χρόνο (966 § 3). Γενικότερα βλ. 966.

14. Χρηματιστηριακές αξίες

- Αν τα κατασχεμένα πράγματα είναι από εκείνα που αναγράφονται στο δελτίο του χρηματιστηρίου αξιών, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού τα εκποιεί στο χρηματιστήριο (άρθρο 967 ΚΠολΔ).

15. Κατακύρωση

- Κατακυρώνεται το πλειστηριαζόμενο στον επισπεύδοντα στην τιμή της πρώτης προσφοράς (966 § 1, όπως ισχύει μετά τον ν. 4512/2018, 1003 § 4).
- Για να κατακυρωθεί όμως το πλειστηριαζόμενο στην τιμή της πρώτης προσφοράς στον επισπεύδοντα, θα πρέπει να συντρέχουν δύο προϋποθέσεις: να μην παρουσιασθούν πλειοδότες ή να μην υποβληθούν προσφορές και να ζητήσει την κατακύρωση ο ίδιος ο επισπεύδων (ή ο αντιπρόσωπός του). Η κατακύρωση, τότε, είναι υποχρεωτική.

- Η κατακύρωση του πράγματος στον επισπεύδοντα χωρίς την αίτησή του καθιστά άκυρο τον πλειστηριασμό, μόνον υπό την επίκληση και απόδειξη δικονομικής βλάβης (159 αριθ. 3).
- Ο πλειστηριασμός ολοκληρώνεται με την κατακύρωση. Ως προς τη νομική του φύση: **α)** με βάση την κρατούσα άποψη στη θεωρία, αποτελεί διαδικαστική πράξη (δημόσιου) δικονομικού δικαίου, τόσο ως προς το πραγματικό, όσο και ως προς τις έννομες συνέπειες του (βλ. αναλ. *Γέσιου-Φαλτσή*, Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτέλεσεως, Ειδ. Μέρος, 2001, σ. 475 με περαιτ. παραπομπές) **β)** με βάση την κρατούσα άποψη στη νομολογία, σύμβαση ιδιωτικού δικαίου (ιδιόρρυθμη πώληση, βλ. ενδεικτικά ΑΠ 610/2002, ΝοΒ 2003. 1181, ΑΠ 1642/2002, ΕλλΔνη 2003. 739, ΑΠ 242/2000, ΕλλΔνη 41. 1039).
- Σε κάθε περίπτωση, για τη μεταβίβαση απαιτείται είτε παράδοση των κινητών είτε μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης.
- Από το συνδυασμό των 965 § § 2 και 6 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι ο υπάλληλος του πλειστηριασμού συντάσσει έκθεση για τον πλειστηριασμό (965 § 2, δημόσιο έγγραφο, προσβολή πλαστότητας).
- Η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης (άρθρο 1005 ΚΠολΔ) αποτελεί τίτλο για τον υπερθεματιστή (μεταγραφή για τα ακίνητα) και εκτελείται κατά αυτών που κατακρατούν το πλειστηριασθέν. Αποτελεί δε, την τελευταία πράξη της αναγκαστικής εκτέλεσης.
- Σε περίπτωση ακύρωσης του πλειστηριασμού, ο υπερθεματιστής που υποχρεούται να επιστρέψει το πράγμα έχει αξίωση αδικαιολόγητου πλουτισμού κατά του οφειλέτη.
- Δεν αρκεί η ακύρωση της κατακυρωτικής έκθεσης αλλά πρέπει και της περίληψης, διαφορετικά η μη προσβληθείσα περίληψη παραμένει ισχυρή και συνιστά έγκυρο τίτλο για τη μετάθεση της κυριότητας του ακινήτου.

16. Η έκθεση πλειστηριασμού και κατακυρώσεως

- Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού υποχρεούται να συντάξει την έκθεση πλειστηριασμού, στην οποία θα πρέπει να μνημονεύεται όλη η πορεία του και ό,τι συνέβη κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής του, από την κήρυξη και μέχρι την κατακύρωση.. Η έκθεση αυτή συντάσσεται κατά τη διάρκεια και ολοκληρώνεται ευθὺς μετά τη διενέργειά του.
- Η ανωτέρω έκθεση θα πρέπει να αναφέρει, εκτός από τα τυπικά στοιχεία κάθε εκθέσεως (117), και την ακριβή απεικόνιση της όλης πορείας του πλειστηριασμού, των προσφορών

που υποβλήθηκαν (965 § 2 εδ. β') καθώς και την κατακύρωση με τους όρους που τυχόν υπάρχουν στην περίληψη της κατακυρωτικής εκθέσεως και δεσμεύουν τον υπερθεματιστή (1003 § 3).

- Αν δεν γίνει κατακύρωση, η έκθεση πλειστηριασμού περιορίζεται στη βεβαίωση της ματαιώσεως και του λόγου αυτής.
- Η έκθεση πλειστηριασμού και κατακυρώσεως είναι δημόσιο έγγραφο και η αποδεικτική της δύναμη κρίνεται κατά τα άρθρα 438-442. Παράγει επομένως η (τελειωμένη) έκθεση πλειστηριασμού πλήρη απόδειξη για τα γεγονότα, που βεβαιώνει ο υπάλληλος του λειστηριασμού ότι έγιναν από τον ίδιο ή ενώπιόν του, λ.χ. ότι έγιναν οι συγκεκριμένες προσφορές κ.ο.κ. Η πλήρης αυτή απόδειξη ανατρέπεται με την προσβολή της εκθέσεως ως πλαστής.

17. Αναγγελία Δανειστών

- Κατά το σύστημα του ΚΠολΔ η πρωτοβουλία κινήσεως και προωθήσεως της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως ανατέθηκε αποκλειστικά στον επιμελέστερο από αυτούς, στον επισηπεύοντα, ενώ παράλληλα, μέχρι τη νομοθέτηση του ν. 4335/2015, απαγορευόταν στους υπόλοιπους δανειστές να προχωρήσουν σε νέα κατάσχεση του περιουσιακού στοιχείου που κατασχέθηκε ήδη από τον επισηπεύοντα. Η συμμετοχή των υπόλοιπων δανειστών στη διανομή του πλειστηριάσματος εξασφαλιζόταν, τόσο επί κατασχέσεως κινητών όσο και επί κατασχέσεως ακινήτων, μέσω του απλού και ολιγοδάπανου θεσμού της αναγγελίας των απαιτήσεών τους στον υπάλληλο του πλειστηριασμού (972 § 1).
- Το σύστημα όμως της απόλυτης ηγεμονίας του επισηπεύοντος δεν επιβίωσε μετά τον ν. 4335/2015, ο οποίος επιτρέπει πλέον την κατάσχεση του ίδιο αντικειμένου και από άλλους δανειστές (958 § 2, 997 § 5). Ύστερα από την εξέλιξη αυτή, λογικά, δεν θα έπρεπε να υπάρχει χώρος για τις αναγγελίες, τουλάχιστον, που επέχουν ισχύ κατασχέσεως (972 § 2 εδ. β').
- Διατηρήθηκε, ωστόσο, παράλληλα, και ο θεσμός της αναγγελίας, ώστε ο δανειστής να έχει περισσότερες επιλογές στην προάσπιση των συμφερόντων του. Κάθε δανειστής δικαιούται έτσι να αναγγέλλεται και να επιζητεί τη συμμετοχή του στη διανομή του πλειστηριάσματος σε όλες τις παράλληλα εξελισσόμενες διαδικασίες εκτελέσεως. Με ρητή,

πάντως, διάταξη (972 § 1 στοιχ. β, εδ. β') τα έξοδα της αναγγελίας βαρύνουν τον αναγγελλόμενο.

- **Η αναγγελία αποτελεί αίτηση του δανειστή προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού και έχει (μορφολογικά) εξώδικο χαρακτήρα**· συνιστά όμως συγχρόνως και αμιγή διαδικαστική πράξη της αναγκαστικής εκτελέσεως, με την οποία ζητείται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού παροχή έννομης προστασίας με τη μορφή ικανοποίησης της αναγγελλόμενης απαιτήσεως από το προϊόν του πλειστηριάσματος.
- Δεν αποτελεί βεβαίως εισαγωγικό δικόγραφο δίκης, παρ'ότι όμως η αναγγελία την πρώτη επιθετική πράξη του αναγγελλόμενου δανειστή, με την οποία εισάγεται στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως και ειδικότερα της κατατάξεως η απαίτησή του.
- Με την αναγγελία η αρχικά τριγωνική δικονομική έννομη σχέση της αναγκαστικής εκτελέσεως εξελίσσεται σε πολυγωνική: ο αναγγελλόμενος δανειστής αντιμάχεται όχι μόνον τον καθ' ου η εκτέλεση αλλά και τον επισπεύδοντα, όπως επίσης και τους άλλους αναγγελλθέντες δανειστές.
- **Κατ' αρχήν η αναγγελία έχει παρακολουθηματικό χαρακτήρα, αφού προϋποθέτει προηγούμενη έγκυρη κατάσχεση.** Αν όμως αυτή στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο και επέχει θέση κατασχέσεως, οπλίζεται με αυτοτέλεια και ανεξαρτητοποιείται πλήρως· ιδρύεται, τότε, μια νέα έννομη σχέση εκτελέσεως, η οποία παραμένει ανενεργός κατά τη διάρκεια της αρχικής κατασχέσεως, ενεργοποιείται όμως πλήρως, αν ο αρχικός κατασχών παραιτηθεί από την κατάσχεση, ή αν η ίδια ακυρωθεί ύστερα από άσκηση ανακοπής (933)
- Διενεργείται από τους δανειστές εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση για την αναγγελία των απαιτήσεών τους (άρθρο 972 ΚΠολΔ).
- Από την ίδια τη διατύπωση του νόμου (972 § 1 εδ. α') προκύπτει ότι δικαίωμα αναγγελίας έχουν όλοι οι δανειστές χρηματικής απαιτήσεως του καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη. Παραμένει αδιάφορο, αν αυτοί διαθέτουν ή όχι εκτελεστό τίτλο για την απαίτησή τους, αν επέδωσαν ή όχι επιταγή προς πληρωμή, αν είναι προνομιούχοι ή απλώς εγγειόγραφοι.
- Εξίσου αδιάφορη παραμένει και η αιτία, η δικονομική ωριμότητα, το βέβαιο ή εκκαθαρισμένο της απαιτήσεως, όπως επίσης και η ύπαρξη ή ανυπαρξία αποδείξεων που τη στηρίζουν. Δεν παίζει επίσης κανένα ρόλο το γεγονός ότι ο αναγγελλόμενος δανειστής θα μπορούσε να επιδιώξει την ικανοποίηση της απαιτήσεώς του με άλλον τρόπο.

- Αποτελεί την 1^η επιθετική πράξη της διαδικασίας της κατάταξης και πρέπει να περιέχει διορισμό αντικλήτου, περιγραφή της απαίτησης και των προνομίων.
- Η αναγγελία μπορεί να γίνει από οποιονδήποτε δανειστή του οφειλέτη είτε η απαίτησή του είναι ή όχι προνομιακή, είτε τελεί υπό αίρεση ή προθεσμία ή είναι αμφίβολη.
- Αν η απαίτηση του δανειστή που αναγγέλλεται στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο, η αναγγελία έχει τα ίδια αποτελέσματα με τη κατάσχεση (άρθρο 972 § 2 εδ. β’).
- Μοναδική τυπική προϋπόθεση για τη δυνατότητα υποβολής αναγγελίας εκ μέρους των δανειστών του καθ’ ου η εκτέλεση σε μια διαδικασία εκτέλεσως είναι η ύπαρξη αναγκαστικής κατασχέσεως. Αν κατά τον χρόνο της αναγγελίας δεν υφίσταται (είτε γιατί δεν επιβλήθηκε είτε γιατί έπαυσε να υφίσταται για οποιονδήποτε λόγο) κατάσχεση, δεν είναι δυνατή η υποβολή αναγγελίας. Ως κατάσχεση νοείται και η αναγγελία που επέχει ισχύ κατασχέσεως (972 § 2 εδ. β’).
- Σύμφωνα με το άρθρο 972 § 2 εδ. β’, η αναγγελία επιδίδεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, στον επισπεύδοντα και στον καθ’ ου η εκτέλεση οφειλέτη **το αργότερο εντός δεκαπέντε ημερών από τον πλειστηριασμό.**
- Αμφισβητείται όμως έντονα, αν η επίδοση και στα τρία αυτά πρόσωπα είναι στοιχείο του υποστατού ή του κύρους της αναγγελίας. Η επίδοση του αναγγελτηρίου στον υπάλληλο του πλειστηριασμού πραγματώνει την αξίωση έννομης προστασίας του δανειστή, αποτελεί, λοιπόν, αναμφισβήτητα, θεμελιώδη τύπο, απαραίτητο στοιχείο της αναγγελίας.
- Παράλειψη ή εκπρόθεσμο της επιδόσεως στον συμβολαιογράφο καθιστά επομένως την αναγγελία ανυπόστατη.
- Αντίθετα, η έγκαιρη επίδοση του αναγγελτηρίου στον επισπεύδοντα και στον καθ’ ου η εκτέλεση δεν θεραπεύει δημόσια, αλλά ιδιωτικά συμφέροντα, συνιστά λοιπόν, σύμφωνα με την επικρατούσα γνώμη, απλώς πρόσθετη διατύπωση του κύρους και όχι του υποστατού της αναγγελίας.
- Παράλειψη ή εκπρόθεσμο της επιδόσεως στα πρόσωπα αυτά οδηγεί, κατά την άποψη αυτή, στην ακύρωση της αναγγελίας με τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης, η οποία δεν υφίσταται, όταν ο δανειστής, προς τον οποίον παραλείφθηκε η επίδοση της αναγγελίας, έλαβε γνώση του περιεχομένου της από τα στοιχεία του φακέλου, που έχει κατατεθεί στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και δεν υπέβαλε προς αυτόν τις παρατηρήσεις του (974).

- Μολονότι και ο Άρειος Πάγος αποφάνθηκε (πετώντι καλάμω) ότι χωρίς την τριπλή επίδοση η αναγγελία είναι ανύπαρκτη, δογματικά συνεπέστερη αποδεικνύεται η κρατούσα γνώμη, που καταλογίζει στην παράλειψη ή στο εκπρόθεσμο της επιδόσεως του αναγγελτηρίου στον οφειλέτη και στον υποθηκοφύλακα ακυρότητα και όχι ανυπόστατο της αναγγελίας.
- Από 1-31 Αυγούστου δεν επιτρέπεται η διενέργεια οποιασδήποτε πράξεως εκτελέσεως (940 Α.1). Άρα, στο χρονικό αυτό διάστημα είναι άνευ ετέρου ανεπίτρεπτη η άσκηση αναγγελίας.
- Η εκπρόθεσμη άσκηση της αναγγελίας εξομοιώνεται με παντελή έλλειψη ασκήσεως, οπότε επέρχεται έκπτωση από το δικαίωμα συμμετοχής του δανειστή στη διανομή του πλειστηριασμού (151). Το εμπρόθεσμο της ασκήσεως αποδεικνύεται από την έκθεση επιδόσεως (139) ή και από τη βεβαίωση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, που χορηγείται είτε αυτοτελώς είτε και με σημείωση στον πίνακα κατατάξεως.

18. Μатаίωση πλειστηριασμού - Δήλωση συνέχισης - Υποκατάσταση στη θέση του επισπεύδοντος

- Αν για οποιονδήποτε λόγο ο πλειστηριασμός δεν έγινε κατά την ημέρα που είχε οριστεί, επισπεύδεται πάλι με δήλωση που κατατίθεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και συντάσσεται σχετική πράξη (άρθρο 973 § 1 ΚΠολΔ).
- Η δήλωση υποκαταστάσεως σημαίνει αυτόματα ανάκληση (παραίτηση) από την τυχόν επιβληθείσα προηγουμένως από τον ίδιο κατάσχεση (973 § 3 εδ. β'). Η συνύπαρξη δύο θεσμών που υπηρετούν τους ίδιους σκοπούς και καλύπτουν παρόμοιες ανάγκες δεν προσιωνίζει την απρόσκοπτη συμπόρευσή τους.
- Ο πλειστηριασμός που ματαιώθηκε μπορεί να συνεχισθεί: α) από τον αρχικό επισπεύδοντα (973 § 1), β) από τρίτο δανειστή κατόπιν εξωδίκου υποκαταστάσεως του (973 § 2) και γ) από τρίτο δανειστή υποκατασταθέντα κατόπιν δικαστικής αποφάσεως (973 § 3). Και οι τρεις αυτές περιπτώσεις διέπονται κατά βάση από κοινές προϋποθέσεις. Οι γενικές αυτές προϋποθέσεις είναι η ύπαρξη κατασχέσεως και η ματαίωση του πλειστηριασμού.
- Πρώτη και θεμελιώδης προϋπόθεση, που πρέπει να συντρέχει κατά τον χρόνο είτε της δηλώσεως συνεχίσεως από τον αρχικό επισπεύδοντα είτε της δηλώσεως υποκαταστάσεως

και επισπεύσεως του πλειστηριασμού από τον τρίτο δανειστή, είναι η ύπαρξη προϋφιστάμενης και τυπικά έγκυρης κατασχέσεως.

- Δεν νοείται συνέχιση της εκτελεστικής διαδικασίας ή υποκατάσταση σε θέση επισπεύδοντος, αν η κατάσχεση είναι ανυπόστατη.
- Δεν επιτρέπεται ακόμη δήλωση συνεχίσεως ή υποκαταστάσεως: αν προηγήθηκε έκδοση, (τελεσίδικης μετά τον ν. 4335/2015: 937 § 1 στοιχ. β, εδ. γ'), δικαστικής αποφάσεως που ακύρωσε την κατάσχεση, αν προηγήθηκε έκδοση αποφάσεως που ανέτρεψε την επιβληθείσα κατάσχεση (1019) · αν η επιβληθείσα κατάσχεση είχε διαγραφεί ή αρθεί από το υποθηκοφυλακείο λόγω παραιτήσεως του κατασχόντος από αυτή.
- Ωστόσο, αν πριν από την ακύρωση ή την ανατροπή της κατασχέσεως ή την παραίτηση του επισπεύδοντος από αυτήν είχε μεσολαβήσει αναγγελία άλλου δανειστή με ισχύ αυτοτελούς κατασχέσεως, η δέσμευση του κατασχεθέντος εξακολουθεί να υφίσταται και, συνεπώς, ο πλειστηριασμός μπορεί να συνεχισθεί είτε από τον ίδιο τον αρχικώς κατασχόντα και επισπεύδοντα είτε να επισπευσθεί από τρίτο υποκαθιστάμενο δανειστή.
- Η νέα ημέρα του πλειστηριασμού ορίζεται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού 2 μήνες από την ημέρα της δήλωσης και όχι πάντως μετά την παρέλευση τριών μηνών από τη μέρα αυτή.
- Γίνεται επίσης ανάρτηση της γνωστοποίησης της δήλωσης και της ημέρας του πλειστηριασμού στην ιστοσελίδα δημ/σεων πλειστ/σμών του Δελτίου Δικαστικών Δημ/σεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων.
- Η διάκριση μεταξύ συνέχισης και υποκατάστασης έχει ως βάση το πρόσωπο που συνεχίζει ή υποκαθίσταται στη διαδικασία. Στην πρώτη περίπτωση, ο έως τη ματαίωση του πλειστηριασμού επισπεύδων συνεχίζει τη διαδικασία, ενώ στη δεύτερη άλλος δανειστής υποκαθίσταται στη θέση του επισπεύδοντος και συνεχίζει τη διαδικασία (ΜΠρΑθ 7898/2015, ΝΟΜΟΣ).
- Για την υποκατάσταση βλ. άρθρο 973 § § 2, 3 και 4 ΚΠολΔ.
- Είναι δυνατή υποκατάσταση σε θέση επισπεύδοντος με δικαστική απόφαση (άρθρο 973 § 4 ΚΠολΔ).

- Σε περίπτωση αντιρρήσεων για οποιοδήποτε λόγο που αφορά το κύρος της δήλωσης συνέχισης, αυτές ασκούνται με ανακοπή μέσα σε προθεσμία 30 ημερών από την ημέρα της ανάρτησης της γνωστοποίησης της δήλωσης.

19. Διανομή πλειστηριάσματος

- Γίνεται την 20^η ημέρα μετά τον πλειστηριασμό αν το πλειστηρίασμα επαρκεί (άρθρο 971 § 1 ΚΠολΔ).
- Δε συντάσσεται πίνακας κατάταξης, αλλά αρκεί η πράξη διανομής. (άρθρο 971 ΚΠολΔ).
- Ως έξοδα εκτέλεσης (τα οποία αφαιρούνται από το πλειστηρίασμα) θεωρούνται οι δαπάνες οι αναγκαίες για τη διενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης (από την έκδοση του απογράφου έως τη σύνταξη του πίνακα κατάταξης).
- Ως δικαιούχος των εξόδων εκτέλεσης νοείται όχι μόνο ο καταβάλλων αυτά επισημειώνων, αλλά και τα όργανα της εκτέλεσης.
- Ο καθ' ου η εκτέλεση μπορεί να ανακόψει τυχόν αναγγελίες μέχρι και την ημέρα της διανομής του πλειστηριάσματος, σύμφωνα με τα 933 επ. ΚΠολΔ, επικαλούμενος είτε λόγους που αφορούν τη διαδικασία, είτε λόγους που αφορούν την αναγγελλόμενη απαίτηση.

20. Πίνακας κατάταξης δανειστών

- Αν το πλειστηρίασμα δεν αρκεί, συντάσσεται πίνακας κατάταξης (άρθρο 974 ΚΠολΔ).
- Η κατάταξη των δανειστών γίνεται με τη σειρά των προνομίων τα οποία ενδεχομένως έχουν.
- Για τα προνόμια ισχύει ο νόμος κατά τη στιγμή της κατάταξης και όχι της γέννησης του σχετικού δικαιώματος.
- Τα προνόμια διακρίνονται σε γενικά και ειδικά
- Γενικά: τα οριζόμενα στο άρθρο 975
- Ειδικά: τα οριζόμενα στο άρθρο 976
- Σειρά κατάταξης προνομιούχων και μη: άρθρο 977 ΚΠολΔ.
- Τυχαία κατάταξη: υπό αίρεση απαιτήσεις ή αμφίβολες.

- Με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής σε πρώτη ζήτηση τράπεζας που είναι νόμιμα εγκατεστημένη στην Ελλάδα, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού υποχρεούται να ικανοποιήσει τον δανειστή, η απαίτηση του οποίου κατατάχθηκε τυχαία.

21. Ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης- Διανομή

- Άρθρο 979 ΚΠολΔ: Αντικείμενο της δίκης της ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης είναι το διαπλαστικό δικαίωμα μεταρρυθμίσεως (μετά από ακύρωση του σχετικού κεφαλαίου) του πίνακα, βάσει των προβαλλόμενων λόγων ανακοπής.
- Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην αποβολή του δανειστή που κατατάχθηκε και στην κατάταξη, στη θέση αυτού, του ανακόπτοντος.
- Προβάλλονται αιτιάσεις που αφορούν στην ορθότητα του πίνακα κατάταξης που μπορεί να στηρίζονται είτε στο ουσιαστικό δικαιο, αναγόμενες στη γέννηση ή την ύπαρξη της απαίτησης του καθ' ου η ανακοπή, η οποία έχει αναγγελθεί, είτε στο δικονομικό δικαιο και αναφέρονται στον προνομιούχο χαρακτήρα και την τάξη της κατάταξης (ΑΠ 175/2011, ΝοΒ 2011. 1261 με παρατ. Β. Χατζηγιωάννου, ΕφΘεσ 51/2010, Αρμ 2011. 815)
- Ανακοπή και για ουσιαστικούς λόγους που αφορούν την απαίτηση εφόσον όμως γεννήθηκαν μετά τον πλειστηριασμό (αλλιώς έχουμε 933, 934 § 1 β' ΚΠολΔ).
- Ως προς το βάρος απόδειξης: Αν ο λόγος της ανακοπής συνιστά ισχυρισμό θεμελιωτικό της απαίτησης του ανακόπτοντος ή του προνομίου της, ο ανακόπτων βαρύνεται με την απόδειξη των πραγματικών γεγονότων που θεμελιώνουν την απαίτηση ή το προνόμιο, ενώ, αν συνιστά άρνηση της απαίτησης του καθ' ου που έχει καταταγεί, ο καθ' ου η ανακοπή έχει το βάρος να επικαλεστεί με τις προτάσεις του και να αποδείξει τα παραγωγικά της απαίτησής του περιστατικά ή του προνομίου της.
- Αν ο λόγος ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης συνίσταται σε απλή αμφισβήτηση και άρνηση από τον ανακόπτοντα της απαίτησης του καθ' ου που έχει καταταγεί ή του προνομίου της, αρκεί μόνο η άρνηση αυτή για το ορισμένο του λόγου της ανακοπής.
- Κατά της απόφασης που εκδίδεται επιτρέπεται η άσκηση των ενδίκων μέσων, πλην της ανακοπής ερημοδικίας.
- Η άσκηση της ανακοπής έχει ως αποτέλεσμα την αυτοδίκαιη αναστολή της εκτελεστότητας του προβαλλόμενου πίνακα κατάταξης μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης.

- Σε περίπτωση ευδοκίμησης της ανακοπής, η απαίτηση του ανακόπτοντος υποκαθιστά την ακυρωμένη κατά το απελευθερούμενο μέρος του εκπλειστηριάσματος.